

EMIT. II
390.

PROGNOSIS
STROLOGIA

Aug 32. Nov. R.M.Jr.
Szecinszki. 16/7 902 II.390.

Szabo II. - 972 - 1. pl.

**PROGNOSIS
ASTROLOGICA,
EX MARTIO-SATURNINO
COMETA,**

**Observato Tyrnaviz Anno cur-
rente 1661. à die 3. Februarij
usque ad 17. ejusdem**

Ab

**ASTROPHILO ACADEMICO
I B I D E M,**

*In qua ex Erecto Cæli Themate ad
primum concinnati phænomeni conspe-
ctum; & ab Inductione viginti & amplius
seculorum demonstratur verum
esse illud Claudiani:*

**NUNQUAM TERRIS SPECTATUM
IMPUNE COMETEN.**

**TYRNAVIÆ
Typis Academicis, excudebat Melchior
Venceslaus Schneckenhaus.**

PRÆNOBILIBVS.
GENEROSIS AC CONSULTISSIMIS
DOMINIS, DOMINIS

ONSVLI,

VDICI,

APITANEO,

SENATORIBVS,

TOTI DENIQUE

COMMVNITATI

LIBERÆ REGIÆQUE

CIVITATIS

MODRENSIS,

PATRONIS GRATIOSISSIMIS.

Dedicat Consecratq; Cliens devotus

Melchior Venceslaus Schneckenhaus, Typographus
Academici Tyrnaviensis.

A MACY TTD. AK ARHENA
VIGYAZO FERENC
KONYVTAJA
1881.

Borealis

Lyra

Tropicus

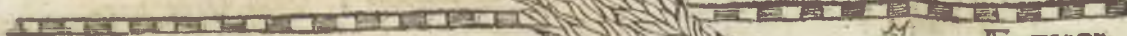
Cancer

Delphinus

Aquila

Æquator

Erius

Geminus

Tropicus

Capricorni

Auriga

Antinous

Nam possint ex Astris Aliqua? eaque Licitè prænunciari
à Perito?

§. I I.

Referuntur nonnulla Prognostica Cometarum in genere ab
Astronomis, alijsque Sapientibus facta.

§. I I I.

Recitantur Prognostica in specie Neoterici Cometæ Martio-
Saturnini. Quid videlicet ille Aëri? quid Terræ? quid Plantis?
quid hominibus Cometæ præsertim assymbolis? Quid Orbi por-
tenderit?

§. I V.

Historia Chronologica & Astrologica quâ ostenditur ab In-
ductione viginti & amplius seculorum: Nunquam terris
spectatum impune Cometen.

PROBLEMATIS ASTROLOGICI.

S. I.

Num possint ex Astris Aliqua? eaq; Licitè prænunciari

à Perito.

Urat usque in hodiernam diem famossissima tot sæculorum concertatione disputatio inter Philosophos & Astrologos de vi & efficacia siderum in Naturam sublunarem, ipsumq; hominum statum & vitam. Non esse otiosas tantas & tam illustres stellarum flammæ clamant sumpta sæpe sapius certissima de cælo præfagia, & omnium gentium, quæ paulò acutiores fuerunt, omniumq; ætatum consensus. E contra quæ ab Astrologis Judicarijs circumferuntur de moribus hominum atq; fortuna tam superstitiosa & ridicula sunt, ut horrorem probis, odium sapientibus, facietis risum, nauseam pariant universis: ut existimem nullam esse tam gravem utriusq; Juris Censuram, quam non mereantur homines sensu, & fama corrupti, qui multa Reipublicæ Christianæ, multa Principum rebus noxia ausu temerario, & vanissimis augurijs spargunt in vulgus? At verò nequeo adduci, ut odio mendacij perimam ipsam veritatem; & si quæ imprudenter à stultis, projectè ab audacibus de cœli in naturam inferiorè influxu dicta sunt, continuò omnem de Astrorum judicij scientiam putem ab hominum noticia esse exterminandam. Si propter abusum omnis tollendus est usus, jam nulla DEI dona, nullæ scientiæ, nullæ artes sunt permansuræ; nihil enim tam integrum, tam illibatum, quod non tentet audacia quod nequitia non aspergat. Vix unquam aut raro contingit, ut quod non una Urbs, non una Provincia, non una Gens; sed qui toto Orbe diffusi sunt populi agnoscunt & credunt, inter falsarum opinionum commenta numeretur. At istud omnibus pene hominibus inditum est, ut putent esse signa quædam in cœlo, quæ nos erudiant, esse causas, quibus multa in rebus inferioribus enascantur; fieri nonnunquam certos siderum concursus & configurationes, crinitarum stellarum apparentias, luminarium deliquia, altissimorum planetarum synodos, ex quibus bella & clades, marium fluviorumq; exundantia, insanæ hyemes, calores ardentissimi, horrida diluvia, anni amœni, tristes, pingues; macilenti; seditionum faces, novarum Sectarum virus, flagella & flagellorum solatia, pax & libertas,

annonæ, morbi, & sanitas, plurima denique, quæ à libertate nostra non dependens probabiliter possint à peritis Astrologis prænuntiari. Ipsi profectò Sanctissimi Doctores Theologi agnoverunt astra prognostica, atq; præsaga esse futurorum. Nobis sufficit unum pro centum alijs adduxisse Angelicum Doctorem S. Thomam, qui quid de vi atq; efficacia siderum in naturam sublanarem senserit, illustrissimè in varijs opusculis declaravit. Libro 3. contra gentes c. 35. concedit effectus stellarum in inferioribus esse, *ex quibus futura vite dispositio & causatur & noscitur absq; necessitate.* Idem Angelicus Doctor in opusculo 21. respondet F. Reginaldo qui eum de judicijs astrorum interrogaverat his verbis: *Imprimis oportet te scire, quod virtus cœlestium corporum, ad immutanda corpora inferiora se extendit; & ideo si quis astrorum judicijs utatur ad præoscendum corporales effectus, puta tempestatem, & serenitatem aeris; sanitatem vel infirmitatem corporis, & similia, quæ ex naturalibus & corporalibus causis pendent, nullum videtur esse peccatum.* Opusculo deinde 28. concedit, posse ex astris conijci non solùm de valetudine corporis, sed etiam de moribus & ingenio, de felicitate & miseria. Sic eos, qui in sua Nativitate Mercurium in aliqua domorum Saturni, eumq; fortem habent in suo esse, bonitatem intelligentiæ & insignè ingenium putat habituros. Sic caput Medusæ luminaribus conjunctum, & iniquo Martis aspectu percussum facetur in genituris esse valdè ominosum: causam addit a. 4. quia (inquit) *stellæ illæ in capite Medusæ funereæ sunt, & monstruam indicant vite terminationem.* Hæc D. Thomas opusculo 28. seu lib. de Fato, ubi contendit hæc minimè repugnare modo nulla actionum humanarum ex Astris inducatur necessitas. *Quoniam præscientia divina (verba sunt S. Thomæ) ea quæ ordinavit exequitur & administrat ministerio causarum naturalium; maxime verò stellarum.* Hæc autem forma quam imprimunt Astra, ait Angelicus Doctor, est inter necessarium & possibile: *Necessarium est, quidquid est in motu cœlestis circuli, possibile autem & mutabile quidquid est in materia generabilem.* Ideirò duplicem S. Thomas distinguit Astrologiam, unam de motibus & qualitatibus Astrorum, & ad hanc ait perveniri per demonstrationem; alteram de effectibus Astrorum in inferioribus, quæ non nisi mutabiliter recipiuntur; & ad hanc ait non perveniri, nisi per conjecturam. Lib. deinde 2. de generat. & corrupt. Annorum nostrorum circuitus per motus cœlestium corporum evolvi judicat. *Periodum (inquit Angelicus Doctor) vite facit relatio ascendentis signi supra horizonem ad omnia signa circuli cum suis stellis & planetis in hora generationis rei inferioris, quæ causatur à circulo cœlesti, hoc enim modo quorundam mensura est plus, vel minus secundum effectus signorum, & fortitudines stellarum, quæ sunt in signis.* Ibidem deinde largius quid pro Astrologis infert: *Hoc etiam modo (ait ille) innotescit, quod qui scit virtutem signorum & stellarum in eis positarum dum nascitur res aliqua, possit prognosticari de tota vite rei generata; licet hoc necessitatem non poneret, quia posset impediri per accidens.* Quare P. Petrus

Hurtadus è Societate Jesu disput. 3. de op. sex dierum sect. 6. n 70. ad mentem Divi Thomæ non dubitat etiam asserere: *Posse Astrologos ex varia Astrozum configuratione conjicere, hominem in tali constellatione natum necessario interituum certa die, ultra quam aliquis vivere non possit.*

Unum porro inter alia multa est, quod Astrologis maximum facessit negotium, & quo unico tota Artis è medio tolli videtur probabilitas; toto videlicet cœlo diversa complexio, genius, & ingenium duorum Geminorum sub eadem cœli positione nascentium; ut patet in Jacob & Esau. At imprimis uni Pari, quod toties Astrologis obtruditur, multa possunt illi de similitudine Geminorum paria regerere. Habent enim Sanctos Cosmam & Damianum consimili vita, religione, & professione pari eodem etiam die martyrio coronatos. Habent Gervasium & Protasium nobile par Sanctorum iisdem rebus, iisdem calibus exercitum. Habent sacros Pontifices Medardum & Gildardum simul natos, simul Episcopos, simul fato functos. Tradit etiam Campanella vidisse se Geminos ad eò vultu perfimiles, ut discerni non possent, moribus planè concordēs, simul sanos, simul infirmos, simul mortuos. Non dispares fuere, quos Geminos ex ægritudinum paritate Hippocrates agnovit. Nòrunt deinde, qui medio-criter Astrologiæ periti sunt, aliquando nascentibus Geminis eundem cœli statum sat diu persistere, qui nullam in moribus nascentium mutationem faciat; aliquando verò brevi intervallo planetas, qui infra horizontem erant velociter assurgere, qui dissimillimam vim habeant; Unde etiam dissimillimos effectus in eum qui secundo loco nascitur, imprimant. Itaq; Geminis, qui modo iisdem prorsus sideribus nascentes afflati sunt, multa consimilia dicimus; æqualitatem negamus in omnibus, quæ neq; in unius hominis membris reperitur. Ergo licet ostendere (inquit) Geminos sub eadem cœli positione editos, qui longè diversis sunt moribus! Quid tum? Nam & canes, quos in concionem Spartano-rum protulit Lycurgus ambo & eodem ferè momento ex venatoribus erant parentibus editi; cur ergo unus in leporem, alter in ossam insilivit? Hoc assuetudo fecit, uno in iylvis exercito, altero culinæ manipato. Unde non est cur miremur Esau & Iacob moribus ad eò discrepantes. Hoc educatio præstitit uni in agro; alteri in molli semper Rebecca sinu: Hæc scilicet secunda & affabre facta natura est semper instans, semper incumbens, quæ primæ impetum sæpius infringit. Infinitè deinde varia sunt, quæ vim & actiones fiderum retundunt; Natura seminis, Nutritio, Institutio, Externorum conditio, Casus, occasio, fortuna, &c. Unde sapienter ait Avenezra; *Quæcunq; cœlum destinàrit possunt non evenire, vel quia materia non sit idonea influxui suscipiendo; vel quia humana ab arbitrio nostro plurimum dependant; vel quod fatum particulare fati universalius potestate superetur; vel quod fato omnipotentior, & Cœlo major divinissima providentia aliter fieri decreverit.* Alia porro quæ ex Bullis Sixti V. & Urbani VIII. Pontificum contra Astrologos adferri solent, urgent duntaxat Judiciarios, non verò naturalem, licitam, castam, Christianamq; Astrologiam profitentes; prout latè ostendit cum pluribus alijs Recentioribus religiosissimus Pater Nicolaus

Causinus in impressa nuper Domino Dei, ubi naturale hanc Astrologiam propugnat ac defendit, contra supersticiosam illam ab Ecclesia meritis damnatam. Hinc fatetur Panormitanus super. 5. Decretal. de sortil. cap. *Ex tuarum tenore.* Astrologiam naturalem nec per Jus Canonicum, nec per Civile esse prohibitam, neque esse in se malam, cum sit una ex Artibus Liberalibus & Jura præmient has scientias exercentes; modò non dicant Astrologi necessitari homines à corporibus cœlestibus. Hæc Abbas. Verum de Arte, cujus aliquod subjecimus exercitium, dicta sufficiant.

§. I I.

*Referuntur nonnulla Prognostica Cometarum in genere,
ab Astronomis, alijsq; Sapientibus facta.*

TYCHO Brahe Astronomorum Phoenix tom. I. progymnasmat. à pag. 800. redarguit eos, qui ob errores Astrologorum omnem Cometis energiam & vim significandi adimunt quasi Deus & natura novis hisce spectaculis inaniter ludant, & nihil mundo prænunciatum velint. Non esse autem mirum, si horum prænotiò stochastica sit, ac meris conjecturis probabilis, cum ne stellarum quidem, quæ perpetuo in cœlo ab origine mundi fulserunt motus, nèdum influendi facultas satis perspecta sint. Longam deinde maiorum appendicem, quam stellæ novæ, novitq; cœlitus ostensi cometæ in orbem invexerunt enumerat.

Severinus Longomontanus Tychonis Alumnus & Adjutor in Append. ad Astronomiam Danicam cap. 7. reprehendit Thomam Erastum, & alios, qui stellis ordinarijs exiguum; Cometis verò nullam vim effectuum gignendorum, vel significandorum indulgent: ait enim DEUM & Naturam nihil frustra facere, sed universa mala ad bonum finem ordinare, quæ significantur à Cometis; sic ait annonæ caritatem & sterilitatem à DEO immitti, ut terra quasi feriando præparetur interim ad copiam frugum: Aëris verò procellas fieri, ut sic exagitzatus defæcetur evadat; morbos & bella oriri, ut exterminatis pravis hominibus renovetur mundus juxta illos Palingenij versus:

*Tales ergo homines, imò umbras tempore certo
Mittit in arma DEVS crudeli morte necandos.
Sic genus humanum purgat, multosq; per annos
Qui remanent, vivunt, hilares hac parte remota;
Donec succrescant iterum mala gramina, rursus
Evellenda acri bello, gladioq; secanda;
Tunc iterum immundas despumat Iupiter ollas;
Tunc iterum immixtis furij purgamina verris.*

Idem deinde Longomontanus docet, quod etiam si hæc nova phænomena quoad materiam, & causam Efficientem intra Naturæ claustra contineantur; illa nihilominus quoad finem potissimum destinantur ex divino prævisu ad significandas Rerum publicarum everfiones, ac mutationes, & vellicandam nimiam securi-

securitatem hominum. Cometas denique esse Prophetas instar Ionæ, sed mutes qui divinam iram ab alto mortalibus denuntiant.

Joannes Keplerus trium Augustissimorum Cæsarum Rudolphi, Matthiæ, & Ferdinandi II. Mathematicus sagacissimi ingenij Vir tractans physiologiam Cometarum, ait Cometas in hunc finem factos esse, nè regio ætherea à suis quasi monstris tanto tempore vacet, sicut non vacat Oceanus à grandioribus piscibus raro excursu latrocinantibus; & ut coactâ crassâ ætheris pinguedine, quasi quodam excremento, in unum apostema purgetur cœlestis aura, nè crebrò contingat, quod aliquando evenisse testantur historiæ; videlicet Solem per dies aliquot uti anno 1547. à die 24. usq; ad 28. Aprilis; vel per annum integrum, uti anno cædis Iulij Cæsaris, Sol ferrugineo & sanguineo colore hebetatus malignè luceat. Transiit deinde ad significationes Cometæ, qui fulsit anno 1607. cui attribuit siccitatem & Annonæ caritatem, multaq; mala inde secutura. Pagina verò 111 de Cometis ait: *Quid enim ego unus obloquar universali consensui humani generis, quem historijs frequentissimis roborant quisq; pro suo captu? Itaq; affirmo Cometam hunc à DEO inter sidera exhibitum, ut esset testimonium universis, & singulis mortaliatis suæ; utq; admoneantur decretum esse DEO, brevi bonam generis humani partem promiscue conditionis quacunq; fari lege ex hoc mundo transferre: Quæ ut in genere certa, sic de singulis incertissima sunt; Nullum enim robusto privilegium præ imbecilli, nullum juveni præ senæ; nullum Vari præ consulentibus. Mone: o itaq; cœlestem præconem, ut pro se quilibet DEO reconcilietur migrationi se pareat, serena ista negotia sic componat, uti optat a discessu suo ex hac vita composita observari.* Nec minus prudenter addit, si monitis hisce pareatur, fore ut quem mors rapuerit feliciter migret; & qui superstes vixerit non indignè ferat se tam prosperè delusum ab Astrologo. Afferit deinde testari historias Cometis fulgentibus succedere ærumnas non sola Principum morte, Rerumq; exinde novandarum occasione; sed mille alijs modis.

P. Joannes Baptista Ricciolus Soc. Jesu in Almagesto suo loquens de effectibus Cometarum existimat, quod si Cometæ sint *Elementares* naturaliter significant aliquam insignem mutationem factam in natura sublunari; si verò sint Cometæ *Cælestes* putat à divina providentia ordinatos esse, tum ut mortales oculos in cœlos erigant, & agnoscant multa esse quorum causam & naturam ignorare coguntur; tum ut inde aliquid magni, vel in se, suisve Regionibus, vel in alijs expectent, idq; plerumq; insigne aliquod malum, vel re ipsa eventurum (si non placetur Numen) vel intentatum; ut sic timore Numinis ad saniora consilia convertantur; & vel hinc saltem specimen aliquod illorum prodigiorum præconcipiant, de quibus Salvator noster in Evangelio ait: *Erunt signa in Sole, & Luna, & stellis.* Proinde prudenter occasione Cometæ anni 1460. sanctissimum Virum Joannem de Capistrano calamitates futuras concionabundum denunciassè, nisi seriò mortales vitam moresq; suos emendarent.

P. Nicolaus Cabæus Soc. Jesu in Lib. 1. Meteor. Aristotelis admittit quosdam Cometarum infaustos, quosdam verò tum per se, tum per accidens faustos, quia

quia nunquam aliquid tam perniciosum uni, quin alteri sit proficuum; & tunc Imperium amittit, alter illud adipiscitur: Deinde subscribit Cardano, & *Cometas Elementares* ex magna spirituum sulphureorum copia compactos, ait efficere, & significare siccitates, aërisque intemperiem à qua lædantur facilius imbecilliora corpora, & delicatius enutrita; vel curis ac vigilijs obnoxia, cujusmodi putat esse Principes, & multos pueros, ac fœminas delicatas, sed horum interitus haud perinde notari, sicut notantur mortes Principum. *Cæleſtibus* autem *Cometis* tantam proportionem servata vim tribuit, quantum Astrologiis ac Planetis. Dicit præterea illos esse *signa*, quæ DEUS ostentat, ut dei metuentibus se significationem, ut fugiant à facie arcus, & veluti quandam cœli linguam, quâ moneamur fugere ab ira venturâ.

P. Joannes Bapt. Cysacus S.I. in suis Mathematicis Astronomicis de Cometa anni 1618. concludit 10. probabile esse Cometam magna Orbi, & mortalibus mala portendere. Quenam autem calamitates, cui regni quibusve populis intendentur, non facile ab homine sciri posse. 20. Cometas naturalem quidem originem & effectum habere, non secus atque alia, quæ cœlo versantur lucida & physica corpora; ex mente tamen divinæ Providentiæ signa & omina magnorum, & singularium malorum esse: quæ porro mens DEI jam à quinquaginta & amplius sæculis (uti chronologicè postea ex parte ostendetur) plurimis ejusmodi funestis cœlo facibus præfixis declarata, firmataque est. Et quemadmodum Iridem Deus in nubibus pinxit, ut in ea nobis fœdus ictum. *Genes. c. 9.* ob oculos poneret; ita Cometam in cœlo accendit, ut sese irâ erga mortale genus accensum esse ostenderet. 30. Etſi DEUS cùm Cometam universo Orbi ostendit omnibus gentibus & populis grandes pœnas minuetur; eas tamen fortassis non toti Orbi infliturum; sed certis duntaxat Nationibus, ijs fortè, quas Cometa cùm maximus apparuit è vertice fulminavit, aut quibus quam longissimo die supra horizontem versatus est.

Claudius Ptolomæus Astrologorum coryphæus aphorismo 100. de Cometis, quibus secundas partes in judicijs tribuit, hæc pronunciat: *Cometa quorum intercapedo est undecim signorum à Sole si apparuerint in Cardinibus, Regni alicujus Rex, aut ex Principibus Regni aliquis morietur. Sin in loco succedente bene se habebunt, quæ ad thesauros ejus pertinent, suam tamen gubernationem mutabit. Quod si in loco declinante morbi & repentina mortes erunt. At si ab occasu moventur ad ortum externus hostis regiones incurſabit: si non moventur Provincialis hostis erit.* Hæc illi.

S. I I I.

Prognostica in specie ex novo Martio-Saturnino Cometa. quæ mala Aëri? quæ Terra? quæ Plantis? quæ Hominibus Cometa præsertim assymbolis. Quid denique universim mundo portenderit?

Quia ergo placuit Divinæ Providentiæ Anno currente 1661. die tertia Februarii hora

hora quarta matutina novum nobis Cometam ad plagam Orientis infra Constellationes Aquilæ & Delphini spectabilem facere, & aliunde probabiliter ex Astris aliquid hinc prædici potest, placet hodie Thema cœli erigere, distribuere fulgentium pro eo momento in certas domos siderum chorum, Errantium signare stationes planetarum, combinatisq; diversis astrorum, inter sese aspectibus quid hoc novum portendat phænomenon? Astrologice conjecturare.

Solet communiter tota cœli facies in duodecim cœlestes domos per quadratam figuram dispartiri. Nobis nova methodo magis arridet dissectus in certas portiones circulus, quod aptius iste cœlum, naturaliusq; repræsentet. Sic ergo circulus A B C D. repræsentans totum cœlum, quod opẽ circuli meridiani ac horizontis in quatuor partes æquales seu quadrantes dividitur, nimirum in quadrantem AB. BC. CD. DA. quilibet deinde quadrans iterum in alias tres portiones secatur ut repræsentat schema præsens, ex quibus sectionibus præter medium duodecim sunt focalimenta & spatia, quæ ab Astrologis duodecim cœlestes domus seu mansiones appellantur.

Primus quadrans videlicet AB. procedit ab Oriente usq; ad medium cœli continetq; domos tres 12. 11. 10. vocaturq; quadrans *Orientalis, Vernalis, masculinus, puerilis, sanguineus*. Secundus quadrans a B usq; in C. Occidentem continet domos 9. 8. 7. diciturq; *Meridianus, Aestivus, femininus, juvenilis, cholericus*. Tertius a C in D. continet domos 6. 5. 4. ab Occidente usq; in initium cœli, & dicitur quadrans *Occidentalis, Autumnalis, masculinus, melancholicus, Virilis, frigidus & sicus*. Quartus quadrans ab infimo loco cœli videlicet a D in A. usq; in Orientem continet domos 3. 2. 1. vocaturq; quadrans *femininus, Septentrionalis, hyemalis, phlegmaticus, senilis*.

Primam domum vocant Ascendentem, Cuspitem, Angulum Orientis, seu Horoscopum. Secundam succedentem Anguli Orientis. Reliquas uti figura repræsentat, Constitutis & declaratis duodecim cœlestibus domibus fuit Thema Cœli totaq; ejus facies pro die tertia Februarij hora 4. matutina ad elevationem poli Tyrnaviensem 48. grad. 27. primor. prout exhibet Schema sequens.

Duodecimam & Undecimam domum occupabat Scorpio. Medium cœli Libra tenebat. In domo nona Leo. In octava Cancer. Gemini in septima versabantur. In sexta & quinta Taurus pascebatur. In angulo mediæ noctis hærebat Aries. In tertia Aquarius natabat. In secunda fuit Capricornus. Primam verò domum seu Horoscopum sibi vendicabat vigesimus gradus Sagittarij, cui ex communi Geographorum (teste Andrea Argolo) subiacet Hungaria. Fuit autem in hoc ipso Orientis angulo etiam Cometæ. Planetæ porro septem fuerunt eodem tempore per varis domos dispartiti. Saturnus in domo 12. in signo Scorpionis. Jupiter in 10. medijs cœli cum capite Draconis Retrogradus Luna in domo 4. mediæ noctis cum cauda Draconis. Sol in 3. in 14 grad. Aquarij. Venus, Mercurius, & Mars in domo secunda simul hospitabantur. Hæc ergo fuit facies cœli, quando primum nobis illuxit Cometa, quæ si (attentius

maximè quaternis fecuturis luminarium Eclipsibus) Astrologice combinetur certum est vel primo obtutu eam in felicibus planetarum inter sese aspectibus seare, bonaq; exigua valde portendere.

Primò enim quod pessimum signum est, nullus planetarum fuit in propria domo. Unde solemne Astrologis est proverbium: *Cum planeta est in domo sua, est ut homo in domo propria; ita cum invenitur in domo non sua, furit ut bestia in domo aliena.*

II. Sol & Luna naturalium potentiarum benefici gubernatores malè fuerunt affecti: Sol quidem quia fuit in Aquario in signo videlicet sui detrimenti extra proprios terminos. Luna verò noctu peregrina sub horizonte in infimo terræ angulo jacebat. Sol significat Magnates, divites, honorabiles, qui quia fuit in domo sui detrimenti, frigidusq; Saturni malefici hospitio, putant Astrologi detrimentum passurum omne id, in quod ipse suas specialius solet vires exercere; videlicet Reges, Principes, Magnates. Luna plebem notare dicitur; hinc malè affecta illa, malè quoq; populos, plebemq; afficiendam arbitrantur.

III. Saturnus omnis destructionis & interitus origo Dominus fuit Ascendentis, quia vicinior Horoscopo. Ex altera verò parte infra in domo secunda citatis gressibus Mars orientem Cometam insequabatur, adeò ut vicinissimè Cometa noster à duobus malignantibus, malèq; notæ planetis Marte scilicet & Saturno junctis Venere ac Mercurio fuerit obsessus, quæ tertia sinistra est significatio. Accedit quod Saturnus existens in domo duodecima in qua illucescente Cometa repertus fuit ex omnium Astrologorum sentu dicatur esse *in suo Gaudio*; h. e. in tali loco unde omnè suam malignā vim potentissimè, latissimèq; diffundere possit; tum scilicet ridet ille in cælo, quando nobis omnia turbantur in terra.

IV. In domum duodecimam signi Scorpionis hospitium irreperat duce, atq; antesignano Saturno malefico integer planè non sincerarum stellarum chorus: Humerus videlicet Centauri, Feralupus, Cauda Serpentis, Cor Scorpionis, Catena Andromedæ, inter quæ monstra sola atq; unica intrepidè volitare Aquila cernebatur. Et quod pejus est facta fuit hæc tot monstrorum synodus, atq; congregatio in domo Martis Orientalis, qui bella & sanguinem spirat.

V. Fuit Luna benefica in domo Martis secunda Jovi Retrogrado iniquissimo aspectu directè percuspides opposita; in qua configuratione, ut in menses singulos observantibus licet experiri, sicuti tristius semper luget, mareq; cælum, totusq; turbatur Aër, ita quoq; ingrati terricolis exinde dimanant influxus. Nunquam e contra Luna conjungitur Jovi (qui aspectus amicitie dicitur) quin cælum aliqua saltem diei parte gratissima terris serenitate lætus rideat, quod probè nōrunt Astrophili.

VI. Pars Fortunæ & Medusæ caput inimicissimo oppositionis aspectu fulminabant Horoscopum; cujus pessima etiam ex sententia S. Thomæ est significatio; uti suprà est relatum.

VII. Mars & Mercurius ex domo Saturni frigidus scilicet hospitio aspiciebant Jovem & Caput Draconis in medio cæli constitutos quadrato inimici-

tiz aspectu, quo omnis benefici alioquin Jovis vis & robur infractum fuit: Voluntq; Astrologi hunc aspectum denotare corruptionem aeris, frugum putredinem, famem, & pestem.

VIII. In domo septima erat signum Geminorum, quod Regibus solet attribui, ad hoc signum male fuit directus Cometa Ascendens per Cuspides scilicet Geminis oppositus. Quare Regibus minari dicitur & probabiliter aliquem feriet. Quod judicium jam olim Sanctus Damascenus lib. 2. Orthodoxæ fidei cap. 7. manifestè de hujusmodi phaenomenis tulit. *Aggignuntur autem* (inquit Damascenus) *& frequenter Cometa, signa quaedam interitus Regum.* Duravit Cometa noster diebus 14. & diebus totidem ferè post extinctum in cælo Cometam extinctus est in terris Orbi universo notus Cardinalis Mazzarinus non Rex, sed Rex atq; Director Regum. In quo & illud observatione Astrologica dignum occurrit, quod Cometa infra constellationes Aquilæ & Delphini ortus caudam suam ab initio contra Delphinum Galliarum Insigne vibraverit. Unde cum medius duarum Coronarum Austrinæ & Borealis, quæ in cælo fulgent, medius item duorum Serenissimorum signorum Aquilæ & Delphini, ut primum exhibet schema, comparuerit, & contra hoc posterius in prima apparitione caudæ suæ aculeum strinxerit, non poterat aptius Mors summi Galliarum Capitis à cælo præsignificari, quamvis adhuc altera generalior super sit significatio, quod Syria suum simul in principio contra Septentrionem, Poloniam & Moscoviam protenderit. Consentit iudicio S. Damasceni etiam Pontanus, qui in suis Meteoris elegantè carmine id ipsum, multaq; alia Cometarum prognostica expressit, dicens:

Ventorum quoq; certa dabunt tibi signa Cometa:

Illi etiam belli motus, feræq; arma minantur,

Magnorum & clades populorum, & funera Regum.

Ut cum seu cæli occasum, seu solis ad ortum

Extulerint caput infelix, & crine minaci

Horrendum latè impleant terroribus Urbes.

Si steterint, certiq; loco vestigia figent,

Finitimi bello invadent; civiliaq; arma

Fœdabunt socios cognato sanguine dexteras.

Sin ortum tendunt, versus, peregrina moveri

Bella scias, hostemq; externis affore ab oris. Hæc Pontanus.

IX. Volunt Astrologi belli tempus adesse, quando Mars in opposito, vel quadrato Jovis aspectu, uti in præsentis cæli themate comparet: præsertim si contingat significatorem Regis Jovem videlicet medium cæli obtinere. Addunt idem tempus belli adesse cum signum Sagittarij est Ascendens, quem Aphorismus confirmare possent ex celeberrima illa gloriosissimæq; Austriacis totiq; Christianitati victoria contra Turcas anno 1571. ad Neupactum quando Joannes de Austria captis, dissipatisq; 300. hostium navibus, cæsisq; multis Turcarum millibus viginti omnino Christianorum millia Saracenicæ captivitati eripuit. Illa etenim ipsissima hora, quæ inter nostros & Turcas fervebat præli-

nam observaverant curiosiores Astrologi fuisse in Ascendente signum Sagittarij. Ex qua positione fortunatum gloriosissimis Austriacis Aquilis omen argui posset, fuisse præmonstratum, siquidem cum prædicto Sagittarij signo ascendebat Cometa. Neq; illud mali quidquam ominis fuit, quod crinitum sidus motu proprio versus Aquilam fuerit promotum, & in ipso Aquilæ corde extinctum; uti in Astronomica Cometæ consideratione ex nostris & Italicis observationibus ad 17. diem Februarij comprobavimus. Posset id ostendi ab exemplo Cometæ Anni 1618. qui primùm illuxerat sub Coma Berenicis & Corona Septentrionali, movebaturq; motu proprio versus hanc Coronam vicinissimè eidem appropinquans, & tamen experti sumus Cometam illum faustissimè fulsisse Coronæ Sueciæ Septentrionali, quâ Septentrionalior non datur. Ergo à simili quia Cometa noster sub signo Aquilæ in ejus quodammodo nido natus, eiq; successivè appropinquans unicus fuit, credi potest eum quoq; Augustissimæ Aquilæ fore fortunatissimum. *Sed quis cognovit sensum Domini? aut quis Astrologorum consiliarius ejus fuit?*

X. Si contingat cum stellis Scorpionis exoriri Cometam uti in primo hujus novi phænomeni ortu observatum est, existimant significare rixas Regum. Solem verò in domo tertia constitutum denotare officium Regis & non exiguan per Regiones mutationem; præsertim si in consimili positura cœli (ut diximus) Cometam accadat illucescere; quam opinionem jam olim vulgarem fuisse narrat Tacitus lib. 14. Annalium, ubi cùm prodigia quædam Nerone IV. & Cornelio Cosso Consulibus visa commemorasset, subdit: *Inter qua & sidus effulsit, de quo vulgi opinio est tanquam mutationem Regni portendat.* Id ipsum affirmat Lævanus Lib. 1. de iisdem ante bellum civile ostentis.

Ignota obscure viderunt, sidera noctes,

Ardentemq; polum flammis, cœlog, volantes

Obliquas per inane faces, Crinemq; timendi

Sideris, & Terris mutantem Regna Cometen.

XI. Mars in domo secunda ablationem substantiæ, indigentiam, &urbationem indicat Ministrorum. Et quia Mars ex omnibus planetis fuit in sua Exaltatione & Triplicitate, hoc est in signo Capricorni & simul Orientalis affirmant uoanimitè Astrologi magnum bellum cum multa sanguinis effusione denunciari.

XII. Saturnus in signo aqueo videlicet in Scorpione messes putredine vastat, maturitate privat, & dissolvit.

XIII. Quando Luna est conjuncta Capiti Draconis dicunt illam esse in signo gaudij sui; hic verò in erecto cœli themate, quia Luna conjuncta fuit caudæ Draconis in infimo terræ angulo domus quartæ, fuit absolutè Luna in signo mœroris. Ita faxint omnes benigni Superi, ut ridente in Cœli culmine Augustissimo Serenissimoque Jove nostro LEOPOLDO, Luna Ottomanica in infimo terræ loco extrema tristitia, atq; mœrore contabescat.

XIV. Volunt planetam Retrogradum significare Inobedientiam, contumaciam, discordias, scissuras. Et quia in hoc casu solus Jupiter fuit Retrogradus, & hic significat Religionem; existimant prædicta alicui Religioni eventura.

XV. Denique si fidem aliquam Astrologia meretur, quam ei etiam Sanctissimi Viri & Doctores in iis, quæ à libertate arbitrij nostri non dependent, uti diximus, omnino concedunt, certum est faciem cœli ad primum Cometæ ortum parum boni, mali plurimum portendisse. Non est in phænomeni hujus apparitione reperire vel vestigium alicujus beneficæ significationis, quæ inspecto penitus Themate sinistris malignantium planetarum obtutibus non corrumpatur. Omnes planetæ fuere extra proprias domos, extra thronos, vagi, vacui, peregrini, puteales, feræles, elumbes, combusti, in domibus & terminis malorum exaltationi oppositis, inique obsessi. in hemisphærio disconveniente, pessimis mansionibus, & ad formalem inimicitiam compositi. Totum Regimen, potestas, & imperium sanguinolenti fuit Martis in Exaltatione sua triumphantis sub diviso sceptro cum malefico Saturno. Comitabantur hos duos planetas plurimæ aliæ Martiales Saturninæ stellæ; nos pro eo momento nonaginta omnino octo insigniores Martio-Saturninas stellas supra horizontem nostrum fulsisse numeravimus. Ipse quoque Cometa pallido, lucidoque subrufum lumen; hoc est Martio-Saturninum constantissimè præseferbat. Unde concludi posset Cometam nuper visum eos universim significare effectus, quos per tot sæcula mundus noster credidit à duobus planetis Marte & Saturno in hæc sublunaria derivari. Quemadmodum enim Astrologi septem Cometarum species à septem planetis oriundas numerant; ita quoque planetarum naturam & proprietatem eisdem attribuant. Saturno dant plumbeos, Candidos Jovi, Rubicundos Marti, Aureos Soli, Flavos Veneri, Cæruleos Mercurio, Argenteos Lunæ.

Saturninus Cometa id est plumbeus ac lividus, qualis fuit noster, significat morbos melancholicos, & chronicos; videlicet longos ac lentos; pestes, inopiam, nimbos, nebulas, alluviones aquarum, ingentia culicum & locustarum agmina, &c. Hominibus vero Saturni imperio subditis, livoris, voracitatis, solitudinis, austeritatis, invidiæ, avaritiæ, tristitiæ, obstinationis ac malignitatis plurimæ incitamentum & incrementum. In qua re advertendum non eos duntaxat naturæ Saturninæ dicendos, qui in puncto nativitatis secundum S. Thomam impressa corporis temperamento Saturnina circumferunt stigmata; sed & illos qui per diversa studia atque occupationes hujuscemodi planetarum consanguinei efficiuntur. Sic homines per victum plantis similem subijciuntur Lunæ: per læticiam, Musicam & festiva Mercurio: Soli & Mercurio per studium eloquentiæ, solertiæ, gloriæ, cantum, veritatis investigationem: per Iram atque certamina Marti: Iovi per civilia & ambitiosa negotia, Philosophiam naturalem, religionem civilem, & per leges: Saturno demum per otium, solitudinem, firmitatem, Theologiam secretiorem, Philosophiam, superstitionem, Magiam, Agriculturam, Mœrorem. Quia vero Cometa noster etiam Martialis naturæ fuit, significat effectus à calida siccitate proficisci solitos; puta status, ter-

re motus, procellas, tonitrua, fulmina dysenterias, Erysipelata, febres acutissimas, phrenites cholericas; cum incitamentum ad rixas, seditiones, bella, &c. præfertim hominibus Martialis naturæ; scilicet Rufoberbibus, gracilibus, garrulis, inquietis, arrogantibus, versutis, fervidis, indomitis, vindictæ appetentibus, & horum affinibus. Mars deniq; mortes violentas; Saturnus naturales; Cometa indicat utraq; quod ex malefica Martio Saturnina massa compactus fuerit. Hinc Divina Bonitas portentosum hoc Neotericum phænomenon in maxima à terris distantia fulgere voluit, uti nuperrimè in Auditorio Physico Astronomicè à nobis fuit demonstratum; nè fortassis propinquior malefico suo afflatu Orbem nobis inficeret sublunarem. Fuit autem ejus à terra distantia Septuaginta Septem Millionum miliarium communium Hungaricorum, quam distantiam Ricciolus Saturno tribuit. Soliditas & magnitudo capitis Sexcentorum Sexaginta Sex Millium Millionum miliarium. Longitudo caudæ, quæ *octava, nona, decima die Februarij* quinq; omnino minimum in cœlo gradus occupabat, vel simplici oculo observantibus & cum distantia signatarum à Tychone in globo cœlesti stellarum comparantibus; protendebatur enim ad similem & æqualem omnino distantiam, quâ tres insigniores per dorsum Aquilæ stellæ ab invicem remouentur, ut vehementer, miræ adeo avarum erga Olympeenses in exhibitione suæ caudæ fuisse Cometam, ut Optimis Viris duos duntaxat gradus ex quinq; ostenderit. Longitudo inquam caudæ Cometicæ fuit 258. Millionum miliarium Germanicorum, & multò amplius. Hinc si quis citatissimis postarijs Equis à capite Cometæ usq; ad extremum caudæ apicem cucurrisset, & indies sine ullo intervallo quietis, triginta Germanica miliaria postando confecisset, non pervenisset ad finem caudæ, nisi post viginti sex milia & septuaginta solidos annos. Magnitudo, soliditas, & crassities totius Cometæ continebat in se 223. milliones millionum millionum miliarium Germanicorum. Unde pariter ostensum est, quod si visus nobis Cometa fuisset piscis aliquis; puta Sturio, Huso, aut Salpa, veraq; esset sententia Cardinalis Cusani, Kepleri & nonnullorum aliorum existimantium in Luna, Jove, Saturno, Mercurio alijsq; Astris revera habitatores reperiri; quod Cometa propter suam magnitudinem suffecisset alendis non solum terrenis, sed & Mercurialibus, Lunaribus, & Jovialibus habitatoribus per totam Quadragesimam, etiam si quibuslibet indies pro Cœna ex sola Cometæ cauda viginti omnino fercula fuissent apposta. Adderemus plura Corollaria, quæ ex Astronomica Cometæ consideratione deduximus, nisi speciali libello reservassemus.

XVI. Quibus porro Urbibus & Regionibus minetur, diximus aliquid supra ex Patre Cysato. Ptolomæus ingenuè faterur solos Numine affatos prædicere posse particularis; Docet nihilominus in Tetrabiblis lib. 2. c. 7. id probabiliter sciri posse ex secuturis Cometam Eclipticis Lunæ, ac Solis Syzigijs & conjunctionibus; quia ergo Cometam hunc anno currente quatuor omnino Eclipses sunt subsequuturæ, Binæ Solis in Ariete & Libra; Binæ itidem Eclipses Luna

Lunæ in iisdem Arietis, Libraq; Asteris: & aliunde ex communi Cosmographorum teste Andrea Argolo *signo Arietis subiecta sunt* Gallia, Svevia, Silesia superior, Polonia minor. Neapolis, Capua, Ancona, Imola, Ferraria, Florentia, Faventia, Bergomum, Cracovia, Marsilia: *Signo vero Libra subiecta sunt* Vienna, Delphinatus, Allatia, Livonia, Austria, Argentina, Spira, Francfordia; utiq; ex sententia Astrologorum prædictis Urbibus & Regionibus (ex directione Eclipsium ad orientem Cometam) portendere putatur. Dicunt autem Cosmographi certis cœlestibus signis certas subiacere, Urbes, Provincias, & Regiones ob mala, quæ per longissimas observationes dictis locis evenerunt ex Eclipsibus in cœlestibus signis celebratis. Hinc ait Garzæus apud P. Ricciolum, Locum Eclipticum si ad thema etiam Natalitium referatur semper aliquid mali significare, quacunq; in cœli sit parte. Fateturque ipse etiam P. Ricciolus magnam vim in utramlibet bonam scilicet, & malam partem inesse Eclipsibus.

Demum quod attinet ad durationem effectuum quos portendere putatur Cometa, verus jam est Claudij Ptolomæi Regis Aphorismus apud Porphyrium, lib. 2. quadripartiti constructi c. 9. tex. 54. dicentis: *Tempus autem durationis ex duratione apparentie cognosces; parvum enim brevem; longum longam effectuum durationem indicat. Ex schematismo autem aspectus, seu configuratione ad Solem cognoscemus statimne an aliquanto post effectus, & principium effectionis sit secuturum. Etenim cum hæc ostenta orientalia sunt, & Solem antecedunt, & in Oriente apparent, celeritatem eventus secuturi significant; Occidentalia vero & Vespertina tarditatem.*

XVII. Non est porro hic omittendus princeps Astrologorum Aphorismus, qui si in ullo, in hoc certè sunt audiendi. Dicunt illi esse certa tempora plantationibus, navigationibus, itineribus, medicinis, &c. propter cœlestium siderum configurationes opportunissima: docent ulterius optimam quoq; esse cœli constellationem ad petendum, orandum, & deprecandum quando Jupiter & Caput Draconis simul in domo decima mediæ cœli reperiuntur; quemadmodum in præsentî à nobis erecto cœli Themate videre licet. Rem illi nobis ex incerto principio certissimam, optimam; preces scilicet ferventes ad hujusmodi criminum siderum conditorem fundendas suadent, ut ea quæ cœlitus demonstrata sunt portenta in bonum, felix, faustum, fortunatumq; omen convertantur. Sed tempus est, ut aliquando manum huic subducamus paragrapho; nè quid nimis! Convenit enim nos, præsertim cum de cœlestibus loquimur Seneciani illius moniti lib. natural. q. q. c. 30. meminisse; ubi stoicus vult nunquam nos verecundiores esse, quam cum de Diis, & cœlestibus agitur. Si intramus templa (inquit ille) compositi; si ad sacrificium accessuri, vultum submittimus, Togam adducimus; si in omne argumentum modestia fingimur; quanto hoc magis facere debemus, cum de sideribus, de Deorum natura disputa-

miu; nè quid temere, nè quid imprudenter, aut ignorantes affirmemus; aut scientes mentiamur. Cæterum omni silentio, hæc quæ cælum ipsum explicuit phænomena, involvère non debebamus; siquidem Tertullianus cap. 3. ad Scapulam post longam de similibus offensis dissertationem præcipit dicens: *Omnia hæc signa sunt imminuentis Ira Dei, quam necesse est quocumque possumus, ut & annunciemus, prædicemus, & deprecemur interim locale, & non universalem esse.*

§. I V.

Historia Chronologica & Astrologica, quæ ostenditur ab Inductione viginti & amplius sæculorum,

NUNQUAM TERRIS SPECTATUM IMPUNE COMETAM.

PLacet omnium primò brevissimè Diversa Cometarum Nomina, Genera, Species & effectus ab Astrologis eis appropriatos indicare. Cometa à *Coma* sic dictus, stella crinita, vel capillata radiorum jubare; à Cicerone vocatur: *Sidus Cincinnatum*. Duodecim ferè species numerantur Cometarum.

Primò. Quando circumquaq; crinitus apparet dicitur *Rosa*.

Secundò. Cum ad unam tantum partem diffundit crines, dicitur *Stella Barbata*. *Barbatus Cometæ*, *Longibarbæ*, vel *Barbilongus*, seu *Calidarius*.

Tertiò. Quando longa radiorum appendice vibratur in modum Jaculi Græcis *Acontis* dicitur; Latinis *Jaculator*; qualis fuit qui apparuit Anno 1533. Mense Julio.

Quarto. Quando Caput Cometæ caputulum quodammodo gladij præsefert, & jubar illius seu cauda in mucronem stringitur, vocatur *Xiphas* sive *Ensis*. Hunc eundem putat Piso esse eum eo, quem Historici *Metam*, seu *Pyramidem* vocaverunt. Fulsit hujus Figuræ Cometa Anno 1532.

Quintò. Cum radios raros in margine diffundunt & sunt colore Electrico, vocantur teste Plinio *Disciformes*.

Sextò. Apparuerunt complures figura *Doliari*, quos vocantur *Padites*.

Septimò. Visi sunt multi *Cornati*, seu *Corniformes* instar Persici acinacis incurvi; talis figuræ apparuit Cometa Xerxe in Græciam transeunte. Ite, Cometa Anni 1618. Et hos appellant *Keritas*, sive *Cornutos*.

Octavo. Si appareat instar faculæ ardens, dicitur *Lampas*.

Nonò. Visi sunt persæpè instar Jubar Equinæ, hos Cometas vocant *Equinam stellam*.

Decimò. Vocantur alij *Argyrocomi*, quasi dicas Crinargentei. seu *Argentocomi*: de qua specie Plinius sic loquitur: *Fit & candidus Cometæ, argenteo crine ita resurgens, ut vix contrahat, speciesq; humana DEI effigiem in se ostendat*

offendens. Hæc Plinius. Quæ verba gentilis Plinij putat Fromundus spectare ad Stellam Magorum, fortasse ob famam quâ constabat sub Augusto Cæsare Cometam in Oriente & in Judæa visum, in quo imago parvuli expressa Deum hominem factum indicaret.

Undecimò: Aliam speciem vocant *Hircum*, quando Cometa apparet vilorum specie & juba aliqua circumdatus.

Duodecimò. Videntur aliquando instar hastæ protensæ, atq; hi dicuntur *Veru*, sive *Perisca*.

Addit Plinius & alias species, fictas potius quàm visas, ut cum dicit; *Si Tibiarum similitudinem habeant, portendere Musicis, si Triquetram acribus ingenijs.* Possunt autem reduci ad duas species Cometarum Crinitorum, & Barbatorum: Res deniq; arbitraria est:

Altera divisio sumitur à materia & loco, siquidem alij sunt elementares, alij cœlestes; vel à causa Efficiente, quâ ratione Astrologi septem eorum simplices species, à septem Planetis ortas numerant, quibus, uti suprà insinuavimus, diversos colores & effectus tribuunt.

Sic docent quod quando Cometa est *Lunaris* dicatur, portendere muliebri statui, & populari malum aliquod, sterilitatem, levia bella, hydropem, ac morbos ex nimia humiditate.

Mercurialis Cometa seu cœruleus minatur phrenesim, lethargum, epilepsiam, famem, pestem, præsertim ingeniosis, eloquentibus, dicacibus, sagacibus, suspicacibus, &c.

Venerius Cometa id est flavus ac subrutilus minatur stomacho, matrici, renibus, & hydropem, paralysem, apoplexiam, mutationem Legum, ac Rerum publicarum significat.

Solaris Cometa id est Aureus ac Solis *Æmulus* Principum mortem, aut saltem tumultus & mutationem status; vel periculum mutationis, nec non æstus, ac siccitates portendit.

Jovialis Cometa id est Argenteus, fertilitatem, salutes pluvias indicat; una tamen portendit Pleurites Ophthalmias, morbillos, peripneumonias, calculos cholicos dolores, lethargos, & lienteriam; præsertim Jovialis naturæ hominibus: id est beneficis magnanimis, veracibus, clementibus, &c. Effectus Cometarum *Martialium* & *Saturninorum* suprà recitavimus. Præmissis ergò breviter nominibus ac speciebus Cometarum venio ad ipsam historiam Astrologicam & Chronologicam eorundem.

Primus quod sciatur Cometa comparuit Annis 480. ante Christum natum. Præfulsit hic Cometa cruentissimæ cladi Xerxiæ. Hoc ipso etenim Anno Xerxes trajecerat in Græciam, & paulò antequam Græcia depugnaret contra ipsum apud Salaminam ortus fuerat Cometa *Ceræias*, teste Plinio lib. 2. c. 25. Victus est autem & profligatus Xerxes à Themistocle navali prælio, reversusq;

in Affiam potiori exercitus terreſtris parte amiſſa. Continuatum atrox bellum inter Græcos & Xerxem ad Thermopylas, Artemirium, & Salaminam. Perſæ quadringentas naves exorta maris tempeſtate amittunt. Carthagineſes hoc eodem Anno ingenti à Romanis clade affecti ſunt. Deniq; toto Oriente & Occidente fervere bella ceperunt.

Annis 469 ante Chriſtum natum vixit Democritus: apparuerunt autem quidam Cometæ, quibus diſſolutis, ut narrat ipſe Democritus, apparuerunt in diſſolutione nonnullæ ſtellæ, ut habet Ariſtoteles lib. 1. Meteororum c. 3. Artaxerxes hoc eodem anno ſolemne celebravit convivium. Repudiata Regina Vaſthiæ. Semina eruenti belli Peloponneſiaci jaciuntur. Romæ ingens peſtilentia graſſatur. Eam occaſionem Equi & Volſci accipiunt, & Urbem oppugnant. Turbatur ſeditione Roma. Victi à Corinthiis Athenienſes. Perſæ Egyptios ſubjugant. Romæ Servi Capitolium occupant. Hæ Calamitates ſubſecutæ Cometam, quem prædicto anno Democritus obſervaverat.

Annis 431. Teſte Thucydide & Plutarcho viſus eſt Cometæ poſt Solis occaſum per dies 75. cui acceſſit magna Solis Eclipſis; & illico ceptum eſt bellum eruentum ac memorabile Peloponneſiacum, quod deinde duravit 27. annis inter Athenienſes & Lacedæmonios. Inde conſecuta peſtis Attica inaudita, in qua hominibus brachia, pedes, ac reliquæ corporis partes decidebant. Romæ metus ingens à populis totius Hetruriæ incuſſus: mox peſtis graſſatur.

Annis 410 ante Chriſtum fulſit Cometæ ille de quo Ariſtoteles Libro 1. Meteororum c. 6 ait: *Imperante autem Athenis Eucle Molonis facta eſt Cometa ſella Sole exiſtente circa Hybernium Tropicum Menſe Januario.* Fuit hic annus 19. belli Peloponneſiaci Athenis luctuoliſſimus. Deceleâ occupata à Lacedæmoniis, quæ perpetuò vexaret Athenas. Novæ copię contra eos Siciliam petunt, ubi maximis cladibus à Syracuſanis afficiuntur. Navalī prælio ab eis ſemel, iterum, tertio videntur. Helleſpontus ab Athenienſibus deſicit. Romæ conſtituti Decem Viri totum Senatū abrogârunt.

Annis 412. ante Chriſtum fulſit Cometæ teſte Seneca, & moritur Rex Macedonum. Diagoras cognomento *Athenus* Athenis profuſus impiè Deum negat.

Annis 384. ante Chriſtum natus eſt Ariſtoteles, vixitq; annos 63. Inter hos annos aliquot Cometæ fulſerunt. Undecim annorum fuit Ariſtoteles, quando Cometæ ille comparuit, de quo ipſe Lib. 1. Meteororum cap. 3. memorat: *Magnus enim ille Cometæ factus circa eum, qui in Acbaja fuit terra morum, & maris aſcenſum.* Et Seneca ait: *Vi Cometæ fulſit in Cælo, ſtatim ſupra Burim, & Heliceen nominatiſſimæ Græciæ Urbes mare fuſit.* Ardet bellum inter Spartanos & Olynthios; ab his Spartani maxima clade afficiuntur. Camillus cruento prælio Volſcos ſuperat.

Annis ante Chriſtum 356. quo natus eſt Alexander Magnus. Item annis 336. quo Alexander regnare cepit apparuerunt bini Cometæ, quorum uterq; per

70. dies conspicui fuisse, ut narrat Justinus. Ad fulgorem primi Cometæ Jlyrii Duce Parmenione memorabili prælio vincuntur. Alter verò infamissimè fulsit Regno Persico, nam eodem anno Darius Codomannus postremus Persarum Rex futurus auspicatus est Regnum, contra quem communibus totius Græciæ suffragiis Alexander Magnus electus est Imperator: prius tamen contra Thebanos, qui ab eo defecerant arma contulit, & Thebas funditus evertit cæsis Thebanorum 90000. & 30000. in vincula coniectis. Ad fulgorem porro primi Cometæ sociale bellum ab Atheniensibus inchoatur. Phocenses Delphicum sanum spoliant & bello sacro decennali causam præbent. Privernates à Marzio Consule victi, triumphatique. Cometam secundum comitatum fuit bellum Latinum. Philippus Rex moritur.

Annis 348. ante Christum paulò ante bellum Achaicum Cometæ effulsit teste Seneca æqualis in magnitudine ipsi Soli: præfulsit excidio Urbium nobilissimarum Corinthi & Carthagini quæ eodem anno funditus everis. Cyprus tota expugnatur. Rex Egypti compellitur ad fugam in Æthiopiam. Ad Olynthum bina cruenta prælia commissa. Armant se Romani contra Gallos.

Annis 341. ante Christum Nicomacho Athenis Præside circa Æquinoctialem circulum Vespere oriens Cometa apparuit. Hoc ipso anno committuntur tria sanguinolenta prælia contra Samnites. Initiumq; hoc anno Samniticum bellum sumpsit quod ad annos 72. protrahum. Conficitur veneno Rex Persiæ nomine Ochus. Romani prodigijs terrentur, supplicationes supersticiosas celebrant.

Annis 130. ante Christum, nato Mithridate fulsit Cometa. Scipio Numantiam expugnatam delet. Antonius Sidetes bellum contra Parthos movet. Gravissimi motus in Ægypto contra Evergetem Regem. Sidetes occiditur. Aristonicus regnum Attali jam Romanis datum invadit.

Annis 73. ante Christum præfulsit Cometa morti Mithridatis: memorabilis fuit hic Cometa propter enormem magnitudinem & lucem: quarram enim cæli partem occupabat, & fulgore suo ipsum Solem vincebat. Hoc ipso anno Janæus moritur anno 27. Pontificatus. Duplex prælium inter Pompejum & Sertorium. Duo Regna Bythinæ & Cyrenes in alienam veniunt potestatem. Moritur Alexander Rex.

Annis ante Christum natum 44. Cometa apparuit, præfulsit morti Cæsaris, qui viginti tribus vulneribus in Senatu interimitur. Virgilius canit morti Cæsaris non unum, sed plures Cometæ præfulsisse dum ait:

Non alius cælo ceciderunt, plura sereno

Fulgura, nec divi toties arsere Cometa.

Antipater Herodis pater anno sequenti veneno tollitur. Romana Respublica ob mortem Cæsaris ejusq; testamentum turbatur.

Annis 13. ante Christum teste Dione fulsit Cometa, & illicò moritur Agrippa, fulsit per multos dies supra Urbem, & deinde in multas faces dissolutus est,

Hoc anno Pannonæ primùm à Romanis debellati ab Agrippa, & Dalmatæ à Tiberio. Et hi Cometæ ante Christum natum visi, has calamitates, pestes, & bella uti memoratum est secum in Orbem invexerunt.

Nihilò benignioris genij naturæ & talenti fuerunt Cometæ, quos Orbis fulgere vidit post natum in terris DEVM.

Anno Christi 14. primus quod sciaturs fulsit: & illico Augustus Octavianus Cæsar moritur. Circa idem tempus Germani exasperati Quintilij Vari oppressione grandi clade Romanos profligant, quam acceptæ ad Cannas Florus comparat, exclamante Augusto: *Redde Legiones ô Vare*, dum hic sibi ipsi vim inferre. Memorabili censu iterum Orbis describitur; & ob id Sulpitius in Judæam mittitur. Romæ solum, reperta nonagies trecenta, & septuaginta millia hominum.

Anno Christi 54. alter fulsit Cometes, & moritur veneno Claudius Imperator, cui succedit Nero filius. Romæ hoc ipso anno pleriq; ex omnium Magistratum genere insigniores mortem obierunt. Cometa hic teste Seneca lib. 7. cap. 11. in Septentrione ortus pergebat in Orientem semper obleuior. Philippus Apostolus crucifigitur.

Anno post Christum 60. sub Domitio Nerone qui Claudio successerat, duplex Cometes visus est. de primo ait Tacitus lib. 14. Annalium. *Sidus ejus fulsit de quo vulgi opinio est, tanquam mutationem Regnis portendat.* Hoc ipso anno horrendo terræ motu Roma quatitur. Crudelis Christianorum in Hispanijs persecutio. Ex optimo Principe fit pessimus Nero Agrippinam matrem occidit jubet. In mensam Neronis fulmen de cælo ruit. Catti ab Hermunduris delentur.

Anno Christi 64. Cometa visus est, de quo idem Tacitus scribit: *sine anni vulgantur prodigia: vis fulgurum non alias crebrior, & sidus Cometes sanguine illustri semper Neronis expiatum.* Duravit Cometes menses omnino sex. Seneca Neronis Magister occiditur; Nees secutæ Senatorum. Bello Britannico victi Romani mox victores 80. millia cadunt. Nero conjugem Octaviam occidit. Parthi Romanos prælio vincunt. S. Marcus martyrio coronatur.

Anno Christi 70. fulsit super Hierosolymam anno ferè integro Cometa Xiphias seu Ensisformis, & illico Consulibus Flavio Vespasiano & Tito ejus filio funditus eversa Hierosolyma: cæsa gladio 600000. Hebræorum. Capitolium exustum. Territus Nero quod Hispani, Galli, & Prætoriani defecissent seipsum in fuga gladio conficit: Neroni Galba succedit Imperator, at hoc ipso anno quo Cometa fulsit post septem menses à militibus occiditur: Otto post Galbam fit Imperator, qui fulgente adhuc Cometa violentas sibi manus intulit invadente Imperium Vitellio, contra quem invitus creatur Vespasianus, qui occupata Urbe Vitellium perimit.

Anno 76. apparuit alter Cometa quo viso dixerat, faceret Vespasianus eum pertinere

perterire ad Regem Persarum aut Parthorum, eo quod illis comâ effusior nutrire-
retur, minimè autem ad se eo quod calvus esset. Formam *iaculi* præferebat, de
qua Plinius lib. 2. c. 25. ait : *A contra iacula modo vibrantur occyffimo significatu*;
Eandem formam noster hoc anno à nobis visus prima die habuit. Et verè occy-
ssimam habuit significationem mortem videlicet summi Galliæ capitis Cardinalis
Mazzarini, uti superius memoratum est. Secura est apparentiam huius Cometæ
memorabilis siccitas, & ignea circa Vesuvium prodigia, ubi vastæ hominum ima-
gines apparebant. quas *Gigantes aëreos* vocavit vulgus : Vesuvius hoc eodem
tempore cineres Romam usq; imò & trans mare mediterraneum in ipsam Afri-
cam transtulit. Româ tota pelluntur Philosophi. Alani Mediâ & Arme-
niam incurstant. Ingens Judæorum cædes Alexandria. Præfulsit hic ipse Co-
meta horribili pesti Romanæ, quâ indies decem hominum millia moriebantur.

Anno 81. Novus Cometæ cœlo effulsit, qui quamvis caudatus multum &
barbatus non jam uti aliquando Vespasianus illum ad Regem Persarum & Par-
thorum traduxit, sed verè ipsemet Vespasianus calvus ab eodem ictus est &
mortuus. Hoc ipso anno Vesuvius accenditur, quo incendio Plinius periit.
Capitolini Jovis Templum, sed & Pantheon cum magna Urbis parte conflagrât,
plurimis ad fidem conversis quod tantis undiq; portentis territi mundi finem
jam instare crederent.

Anno post Christum 136. Visus alius Cometæ; quem mox secutum est gra-
vissimum in Syria bellum & prælium, in quo infinita quasi millia Judæorû occisa.
Occiditur Papa Alexander ab Adriano, & cum eo decem millia Christianorum.

Anno 340. Ingens Cometæ per aliquot menses fulsit, quo tempore Constan-
tinus Constantini Magni filius obruncatus est. Hoc ipso anno vitam abrupte
sæpè conatus Adrianus Imperator, fame se deniq; conficit. Constantius no-
vem prælijs parum feliciter cum Persis configit.

Anno Christi 181. Fulsit Cometæ, & tristissimo exitu vitam abruptit Anto-
ninus Imperator voluntaria fame, quod filium *Commodum* talem fore prævide-
ret, qualis revera, scilicet pestilentissimus Orbi fuit.

Anno 195. Alius Cometæ sævi temporis testimonium tulit : ardebat undiq;
Christianorum persecutio. Hoc ipso anno à Narcisso Athleta strangulatus
Commodus : cui succedit *Perinax* invitus scelere *Juliani* post sex menses occisus.
Julianum porro post 66. dies *Severus* vitæ & Imperio exuit. *Praxeas* & *Theo-*
dotus Coriarius Hæresarchæ prodeunt.

An. 383. Fulsit Cometæ Hierosolymitano similis, quo tēpore Maximus Britā-
nici Exercitus Dux Imperiū invasit, contra quem movens Gratianus Imperator
dolo circumventus occiditur. Hoc ipso tempore S. Ursula cum 11000. patitur.

Anno 386. Oritur Cometæ & moritur Maximus Imperator, qui per Tyran-
nidem sibi Imperiū usurpârat. Fertur huic Tyranno mortē prædixisse S. Martinus
Thuronensis Episcopus. Conciliū Romæ cogitur contra Clericos inconsistentes.

Anno 390. Visus Cometa. quem Proclus supra Jovem vidit, hoc ipso anno necem Præfeci militum graviter ultus Theodosius ad septem millia Thessalonienſium Civium trucidari jubet, ob quod Eccleſiâ prohibitus à S. Ambroſio.

Anno 392. Celeberrimus Orbi Cometa effulſit, de quo ſcribit Nicephorus, quod ad ſtellam caudatam ingens aliarum ſtellarum numerus aggregabatur: lux autem ex illis mutuo conſuſu emicans in unam flammam evaſit, & gladij proruſus ancipitis magni & horrendi ſpeciem præſerebat. Hoc ipſo porro anno ingentes turbæ iterum ſuſcitæ Valentiniano Imperatore noctu per Arbogaſtem Comitem ſtrangulato.

Anno 398. Nova ſtella Cometa effulget, de qua Claudianus in 4. conſulatu Honorij, & magnum Eccleſiæ Sanctæ Lumen Ambroſius moritur. Imperium ſibi uſurpant Gilda & Gainas. Vitâ fungitur Papa Siricius.

Anno Chriſti 400. Fulſit Cometa, de quo Socrates Lib. 6. hiſtor. Eccleſiaſt. c. 6. Gaynæ tyrannide Conſtantinopoli tam grave imminabat periculum Civitati, ut Cometes maximus è cœlo ad terram uſq; pervadens (ſimilem vero nemo ante aſpexerat) illud ipſum porrenderet. Viſtus hoc ipſo anno ab Imperatore Gaynas tyrannus occiditur. Alaricus Rex Pannoniam hoſtiliter invadit, turbatq; Italiam totam. Hunni ſubactis Dacia & Sarmatia Pannoniam petunt quorum 125. millia cæſa ſunt. Anno Cometam inſequentem Germania ab Attila vaſtatur, ſacra profanaq; diruuntur omnia cædibus, rapinis, & ululatibus replentur: Aſſidui terræ motus, Lunæ obſcuratio & defectus; item Cometes teſte Boſſinio comparuere.

Anno 405. Viſus alius Cometes. Getæ à Stilicone debellantur. Attila hoc ipſo anno Budæ in Hungaria dictus *Flagellum Dei*, Vir ſanguinum cum ſanguine animam noctu eructat & moritur; quamvis alij mortem ejus ad annum 454. transferant. hoc mortuo inauditum inter Hungaros & Germanos prælium commiſſum eſt, quod quindecim integros dies tenuit, fuit adeo cruentum, ut teſte Boſſinio cruor gentium in Danubium rivos egiſſe perhibeatur. Anno inſequentem Cometam Orbem pervertere hæreſibus ſuis conati ſunt Pelagius & Vigilantius. Vandali Duce Mogogiliſo in Gallias irrumpunt. Germaniam idem vaſtant. Britanniam *Gratianus* mox Conſtantinus Tyranni occupant. Radagaisus cum 200. millibus Italiam invadit. Moritur S. Chryſoſtomus dignus cui cœlum ipſum ad funus novam faciem accenderet.

Anno 454. Præter Cometam plura alia in cœlo viſa fuere prodigia. Mox Theodoſius Imperator moritur. Extinguitur Pulcheria Auguſta. Occiditur Aëtius indigna morte ab Imperatore Valentiniano, cujus ipſe ſervator fuerat. Sed anno Cometa apparentiam ſequentem nudatus præſidio Imperator à *Maximo* perimitur concitatis in ipſum Aëtij Satellitibus. *Maximus* invadens Imperium, & vi comprimens Auguſtam evocato ab ea Genſerico fugiens à Romanis dilaniatus.

Anno 538. Cometam novum cœlo fulgentem ranta subsecuta est fames, ut homines suas carnes vorarent teste Idatio. Gothi suum Regem Theodatum occidunt. Obsidet Romam cum 150. millibus Viriges. Belisarius Romam & Neapolim pro Justiniano Orientis Imperatore expugnat. Bellum violata pace parat Chosroas.

Anno 557. Stella crinita in formam Lanceæ Constantinopoli apparuit. Persæ ingentem cladem patiuntur. Occidens Schismate turbatur nonnullis Episcopis quatuor tantum Concilia probantibus Saxones & Thuringi hoc anno debellantur à Clothario Rege Galliarum. Belisarius jam decrepitus Hunnos domat. Pestis ingens Constantinopolim vastat. Moritur Childbertus Rex.

Anno 570. Cometa vilus, & Longobardi Narsese Evnuchò Duce magno eum exercitu Italiam obruunt. Turbat etiam Italiam Alboinus, & capto Mediolano, Italici Regem se dicit sed anno Cometam insequente necatur.

Anno 587. Apparuit Bizanti Cometa. Rex Chilpericus uxoris scelere occiditur. Iterum bis victi Persæ. Moritur Leovigildus Rex. Vascones Provinciam occupant.

Anno 594. Cometes integro mense comparuit, quam ingens fames & siccitas subsecuta est. Magna strages Slavorum à Thasilo Rege Bojorum illata.

Anno 603. Ultimo Mauritiij Imperatoris Cometes *Xiphias* seu *Ensiformis* conspectus est. Hoc ipso anno occupat per tyrannidem Phocas Imperium & Mauritiū Imperatorem filiosq; enecat. Præfulsit pariter Cometes iste mortis sanctissimæ Magni Gregorij Pontificis, qui medio post Cometæ apparitionem anno vita functus est. Hic ipse Cometa significavit etiam novum mundi nasci portentum; hoc ipso enim anno vivo adhuc Mauritio, dum in sextum mensem fulget Cometa, nascitur impius Machometes.

Anno 623. Vilus Cometa ignei gladij formam præferens. Hoc anno tota Persia à Saracenis occupata. Ad supplicia æterna rapitur impius Machometes cum funestissimam pestem ac sobolem Orbi reliquisset. Arabes ingentem ab Heraclio Imperatore cladem patiuntur.

Anno salutis 676. Cometes per tres menses Romæ spectatus est: Scribit Orosius secutas fuisse ingentes pluvias, & frequentissima tonitrua: Beda verò ait: securam post pluviam ingentem siccitatem & pestem, anno verò insequente locustas magnis agminibus Syriam & Mesopotamiam fuisse depopulatas. Ducentæ septuaginta naves Saracenorum vincuntur à Bamba incenduntur, merguntur. Moritur Papa Adeodatus.

Anno salutis 684. Ingens Sidus in Oriente apparuit. Et mox Vesuvius monstra horribilia vomuit incendia. Moritur S. Leo secundus Papa. Huic succedit Benedictus, sed & hic altero post Cometam anno è vivis migrat. Hunc illico securus fuit ad beatiorē vitam Piissimus Imperator Constantinus, qui itidem mortuus fuit.

Anno salutis 729. Refert Beda duos Cometas mense Januario apparuisse, quorum unus Solem præcedebat ut Lucifer, alter verò eundem Solem sequebatur ut Hesperus. Hunc Cometam secuta Rebellio in Portugallia. Frisios debellat Martellus. Anathemate ferit Imperatorem contumacem S. Gregorius Papa, & defectionem Italarum approbat. Incipit persecutio in Oriente. Deniq; ipse S. Gregorius secundus non minor Magno Gregorio vitâ fungitur.

Anno salutis 745. Post Cometam in Syria visum, secuta est pestis triennis, quæ Siciliam primò, deinde Mediterranei maris Insulas, mox totam Græciam & Constantinopolim depopulata est. Saxones à Carolomanno debellantur.

Anno salutis 761. Cometa unus in Oriente, alter verò in Occidente eodem tempore fulsit. Crevit vehementer persecutio in Oriente. Occiditur Vaisarius Aquitanix Dux.

Anno 763. Cometes Orientalibus visus, cui subsequuta fuit ingens siccitas, ac frigus intolerabile. Turcæ autem magno successu suam potestatem ampliârunt. Aquitania debellatur à Pipino.

Anno 800. Fulsit Cometa, & verificatum est, quod de Cometa Poetæ canunt: *Et terris mutantem Regna Cometen.* Hoc quippe ipsissimo anno translatus est Imperiû Romanû ad Carolum Magnum, ex Oriente scilicet in Occidentem, operâ S. Leonis III. Papæ, qui eundem Carolum Magnum solenniritu *Augustum* creavit.

Anno 814. Terribilis apparuit Cometa, qui præfulsit morti ejusdem Caroli Magni Imperatoris; hoc ipso etenim anno vitâ functus est. Orthodoxos vexat Leo Imperator, Turbatur vehementer tot undiq; factionibus Papa Leo, & anno insequente moritur.

Anno salutis 829. Visæ sunt potius Stellæ cadentes, quàm Cometæ, quæ usq; ad terram pertingentes in nubi & sereno cælo plurima animantia & homines occiderunt. Hoc ipso anno cecidit de cælo lapis glacialis, quatuor Romanorum pedum longitudinem habens. Exardescit hoc anno in Hispanijs gravis persecutio. Moritur deniq; post hæc prodigia Michael Imperator. Ludovicus à filiis exagitur. Juditha Imperatrix ad Monasterium detruditur.

Anno 817. Fulsit Cometa, & ipso anno mortuus est Pipinus. Item Ordonius Legionis Rex optimus. Eodem anno nova cœpit Regnorum divisio mortuo Pipino. Saraceni magna clade à Theophilo affecti fuerunt in Oriente.

Anno 839. Fulsit Cometa in signo Arietis, quo v. so præsertim accedente Eclipsi Solari cœpit se ad mortem præparare Ludovicus pius, quam etiam anno post visum Cometam oppetiit. Turbârunt Occidentem hoc ipso anno Pipinus Junior, & Ludovicus Bojus.

Anno 842. Splenduit Cometa in Aquario, quo extincto alij duo Cometæ ad finem anni comparuerunt, qui feruntur prænuntiasse funestissimum bellum, quod Lotharius Imperator cum fratribus gessit. Hoc ipso anno mortuus est Theophilus impius sacrarum Imaginum Osor.

Anno salutis 844. Novus in cœlo Cometes conspectus, quem Alhumafar Astrologus Arabs supra Venerem observavit. Et hoc ipsissimo anno mortuus est Alphonſus Caſtus ex Monacho Rex optimus & victorioſiſſimus. Normanni Gallias vaſtârunt, & Saraceni Italiam. Moritur Gregorius IV. Papa.

Anno 882. Comparuit ſtella Crinita, & mortuus eſt Ludovicus Rex Bojorum. Invaſerunt denuò Galliam Normanni, & in Sacros maximè ſævierunt. In ſolo S. Vincentij Monafterio 900. Monachi trucidantur. Moritur quoq; hoc anno magnus ille Archiepiſcopus Hinckmarus.

Anno 886. Cometes viſus, quem mox horrendæ exundationes, & peſtis ſecutæ. Inſuper Baſilius Macedo moritur, Viribus & animo repente deſiciens Carolus Imperator, ab omnibus deſeritur, & exauctoratus inopiam patitur, ſuccedit Arnalphus.

Anno 906. Cometa præter morem rubicundus fulſit; Secutæ ſunt eundem pluviz ingentes; Normanni perſequuntur Chriſtianos. Moritur Papa Benedi-ctus. Cui ſubrogatus Leo V. vir ſanctus, hic incarceratione à Chriſtophoro, qui Sedem Petri invaſit: ſed mox ipſe Chriſtophorus Pſeudo-Papa ope Adalberti Tuſciæ Marchionis ex Sede deſcitur, Sedemq; Petri temerariè ſapè antea repulſus Sergius ſibi arrogavit, tenuitq; uſq; ad mortem, & tam ſueceſſit legitime electus Anaſtaſius quo anno Lambertus Rex occiſus fuit, regnoq; Berengarius poſtitus. Hoc eodem anno Normannis alijs nomen Chriſto dantibus, alij noſtros perſequuntur: inde plurimi SS. Monachi pro Chriſto cœſi.

Anno 945. Cometa miræ magnitudinis in Italia viſus fuit, quem ibidem & in Gallijs horrida fames ſecuta eſt. Monasticam vitam amplectitur Hugo Italiæ Rex, Ludovicus verò Rex Galliæ capitur à Normannis. Mortuus fuit hoc tempore Martinus Papa,

Anno 983. Poſt viſum in cœlo fulgentem Cometam Otto Secundus Imperator ex mœnore obiit. Hoc ipſo anno ingens fames, & peſtis ſecuta. Veſuvius incendia horrida effudit. Eodem anno mortuus eſt S. Adalbertus.

Anno 1005 Cometa aſpectu horribilis viſus fuit per tredecim noctes ſub feſta Paſchalia. Enaſcitur Berengarij hæreſis. Henricus ducto in Italiam exercitu Arduinum Tyrannum domat, & Mediolani coronatur. Peſtis horrida Orbem penè totum vexavit hoc anno.

Anno 1009. Apparuit terribilis Cometa verſus meridiem, mortuusq; eſt eodem tempore Joannes XVIII. Papa. Secuta deinde eſt ingens fames & peſtis. Occiditur S. Bonifacius Hunnorum & Ruthenorum ex Monacho Gneſnenſis Archiepiſcopus.

Anno ſalutis 1027. Fulſit Cometa; quem peſtis adeò dira ſubſecuta eſt, ut vivi mortuis ſepeliendis non ſufficerent. Obiit etiam S. Romualdus Abbas.

Anno 1066. Apparuit Cometa, & mortuus eſt eodem tempore S. Edvardus Rex Angliæ, qui tactu manuum ſuarum ſtrumofam ſanavit, & hujusmodi privi-

legium ad posteros Angliæ Reges divinitus concessum transmisit teste Thoma Bo-
zio lib. 7. pag. 486. Regno potius fuit Angliæ Gulielmus, occisus prius suis Com-
petitoribus. Bela Hungariæ Rex ad Apostasiam sollicitatus dignè ulciscitur.
Augustus Orientis Constantinus moritur. Turcæ Cappadociam depopulantur.

Anno 1067. Alter Cometa fulsit, quo tempore Alexander Summus Pontifex
à Cadalao mirè divexatus. Turcæ magna clade affecti à Romano Diogene. Mi-
grat è vita Wolfstanus Episcopus Vigornienfis, ad cuius tumulum puero lingua
quam Noverca absciderat est reparata.

Anno 1071. Post Stellam novam intra Austrum & Occasum visam apparuit
Cometes longis ac flammeis crinibus per dies 25. Quo anno Romanus Diogenes
sæpè victor contra Turcas, à Turcis capitur, mox dimissus exoculatur iussu Mi-
chaelis Ducæ filij. Crescunt Turcarum vires in Oriente. Fervet bellum inter
Anglos & Scotos. Genueses item & Pisani graviter colliduntur. Paulò post
moritur Papa Alexander.

Anno 1097. Cometa in Occasu visus fuit, quo anno Urbanus Papa Primus Bul-
læ Cruciatæ Author, trecenta millia Christianorum contra Saracenos conscripsit.
Trucidantur quinquaginta millia Turcarum.

Anno 1099. Alter Cometes ad Ortum emicuit locum & stationem per saltum
mutans, Eo anno Palestina & Urbs Hierosolyma capitur. Mortuusq; est Papa
Urbanus, quem paulò post secutus est Baldwinus Rex Hierosolymitanus. Ingens
Hungarorum exercitus à Ruthenis cæsus: qui cladi sese eripuerant in silvis
comorantes stimulante fame calceorum soleas igne correfastas vorabant.

Anno 1106. Quadragesimam Cometes maximus illustravit. Hoc ipso anno
à proprio filio exauctoratur Henricus Imperator, & mœrore consumptus mori-
tur, caruit quinq; annis sepultura ob excommunicationem.

Anno 1141. Cælum, novum mortalibus Cometam exhibuit. Quo anno mor-
tuus fuit Bela Secundus Hungariæ Rex. Fervebat bellum Germanicum. Motus
in Italia magni. Ingentes inter Innocentium Pontificem & Galliarum Regem
tricæ. Carmelitarum Ordo.

Anno, 1169. Vidit Scotia Cometam ingentem cum duobus longissimis radijs,
Et mortuus illico fuit Malcolmus Quartus Scotorum Rex dictus cognomento
Virgo. Hoc ipso tempore obierat Paschalius Antipapa: Galliæ & Angliæ
Reges iterum colliduntur. Occiditur S. Thomas Cantuariensium Episcopus.
Itali adversus Casarem se communiunt.

Anno. 1200. Natus in Oriente Cometa magnus gradiebatur in Occasum.
Hunc eodem anno subsecuta Rebellio in Africa: Item Tartarorum imperium
tunc sua sumpsit exordia. Moritur hoc anno Emericus Belæ Tertiij Hungariæ
Regis Filius, mox Bela defuncto Ladislaus tertius Rex dicitur, regnat menses sex
& fatis concedit. Hoc ipso etiam anno laborabat gravissimo bello Germania
Othone & Philippo de summa rerum confligentibus. Eodem anno vertente
Isacius Alexij filius ad Venetos confugit vacante aliquot annis Orientis Imperio
querens opem contra Patrum Tyrannum. Mox autem totum Orientem tur-
barunt Tartari nunc primum cogniti.

Anno 1211. Cometa visus Cauda super Russiam porrectâ, quem mox secuta inundatio Tartarorum in Moscoviam & Assyriâ. Turbatissimū hoc anno Romanum Imperiū Othone Imperatore Fridericum zdū contra se electum armis persequente. In Hispanijs ducenta Maurorum millia â confæderatis cæduntur. Cæduntur prodigiōse in Gallijs Albigenſes.

Anno 1214. Duo simul Cometæ in Scotia apparuerunt, unus mane præcedens, alter vespere subsequens solem, quo anno insignis prudentia, & sanctimonia Rex Wilhelmus mortuus est. Hoc ipso anno Tartari suum Imperiū dilatant, & Ruthenis grandi clade affectis vicinos Christianos vehementer terrent. Ab Othone Imperatore pleriq; confæderati deficiunt. Vnde magna clade â Philip-po Galliæ Rege afficitur Imperator. Nova consilia de bello sacro agitantur.

Anno 1240. In Oriente Cometes apparuit crinibus ad usq; medium cœli exporrectis, attingebatq; ipsum Polum teste Alberto Magno: duravit sex menses. Hoc anno Tamberlanus intrupit in Asiam, & strages horrendas edidit. Hoc eodē tempore Fridericus Imperator â Papa exauctoratur, à quo deficiunt Principes. Germania & Italia Bello tremunt. Moritur anno sequenti Gregorius IX, Pontifex. Succedit Cœlestinus. IV. sed & hic post dies. 18 moritur.

Anno 1254. Cometa in Germania per aliquod menses conspicuus fuit, secuta est hūc vehemens ventorū turbulencia: fervet in Italia bellū: Crescit factio Guelphica Moritur hoc anno Innocentius Papa, alter Franciscanorum & Dominicanorum Fundator habitus. Perit veneno Cōradus Rex Cometa fulgente. Manfredus Pontificios profligat & spargens, rumorē de Conradi pueri morte Siciliam invadit.

Anno 1264. Ingens apparuit in Oriente Cometes ab usq; horis ante solē orie-batur. Hoc ipso anno mortuus est Urbanus IV. Pontifex. Carolus cum magno exercitu movet ex Gallijs, superatoq; Manfredō Regno Neapolitanū occupat. In Germania studio partiū res inquietæ Rex Bulgarorū profligat in Thracia Pale-ologi exercitū. Christiani denuo hoc anno in Palestina armis tentantur.

Anno 1267. In Ortu Solis nata fuit magna & gratiosa stella prope Lunā, quæ magno impetu progressa & recedens à Luna versus Orientē, reliquerat ad medietatem Hemispharij post se Cometam, seu nubem albam accensā. Conflictus inter Carolum & Manfredum, cecidit hic in acie. Conradinus cum exercitu intrat Italiā â Gibellinis advocatus adhuc mox plurimi deficiunt. Ludovicus IX. Galliarū Rex Sanctissimus Concessionis Investiturarū Diploma lacerat sibi satis curæ in administrando Regno dictitans. Mortuus fuit anno Cometam infuente Clemens IV. Pontifex. Sicilia â Conradino occupatur.

Anno 1268. Cometes miræ magnitudinis Submeridie magno utiq; miraculo ostenti pluribus diebus visus fuit in Scotia Hunc secutæ ingentes clades ibidem â ventis ortæ. Angli, Franci, Arragones, cum exercitibus in Orientem movent. Conradinus vincitur, & in fuga captus decollatur. Obijt S. Cælestinus Papa, Petrus Moroneus antea vocatus, qui abdiecto Pontificatu sanctissimē vixit.

Anno 1283. Ad Cometæ exortum committitur prælium cruentum, Adolphus Imperator ab Alberto victus prælio. Regnum Siculum invadit Petrus Rex Arragoniæ postquam sub Siculas Vesperas Galli omnes in toto Regno fuerunt

erucidati. Tartari Hungariam igne, ferroq; vastant. Turcæ res suas promou-
erunt. Hoc eodem anno moritur Carolus Rex Siciliæ, & simul vitâ fungi-
tur Michael Orientis Imperator. Præterea Rex Persarum ab Argone vita &
regno exiit.

Anno 1298. Post Comeram visum tantus repente terræmotus in diversis mun-
di Regionibus accidit, ut omnium memoriam superârit. Sacrum contra Gibelli-
nos exercitum scribit Bonifacius Papa & Columnios hostiliter exagitat. Alber-
tus victum in prælio Adolphum Imperatorem obtruncat, & seipsum coronat.
Cassanus Tartarus Syriam totam occupat. Pugnatum fortiter pro Regno Si-
culo. Imperio stabiliendo intentus Albertus Regis Galliæ ambiens amicitiam,
ei liberè cedit Regnum Arelatense. Ludovicus Tertius Hungariæ Rex à Cuma-
nis miserabiliter interfectus. Bello intestino afflicta aded fuit Hungaria, ut ad
extremum redacta videretur.

Anno 1301. Fulsit Cometa & ad ejus Ortum Carolus Tertius Rex Hungariæ
Caroli Martelli filius è vita decedit. Angli Scotos prælio fundunt, cum tertium
Angli à Scotis victi fuissent. Eodem tempore Angli magna Gallos ad Cordra-
cum clade afficiunt. Rex Galliæ Philippus, cum Papam Bonifacium cladis acce-
ptæ autorem crederet collisus cum Pontifice à Bonifacio excommunicatur.

Anno 1303. Cometa instar Columnæ igneæ ascendens & descendens cælo ful-
gere visus fuit. Moritur illico Bonifacius opera Galli captus Anagninæ. Item
hoc ipso mortem obiit Wenceslaus, sive Ladislaus Hungariæ Rex.

Anno 1305. Cometa Paschalibus festis fulgens nuntius fuit horrendæ pestis per
universum Orbem grassaturæ. Moritur Benedictus XI. Pontifex. Et Cassanus
Tartarorum Princeps. Clemens V. Sedem Petri Avenionem transfert. È vivis
excedit Wenceslaus Rex Bohemiæ.

Anno 1311. Per dies quatuordecim visus Cometa, & excedit è vivis magna illa
Gertrudis Imperatrix. Ordo Templariorum extinctus in toto Orbe. Duo
Cardinales absente Papa Clemente in Gallijs, solemnî ritu Henricum VII. Ro-
mæ coronant.

An. 1314. In Signo Virginis Cometa comparuit, direxit fl. miam versus Aquilonē.
Hinc secuta fames ingens in Lithvania, pluvie per totam æstatem, inde pestis
quæ tertiam partem Viventium absumpsit. Tristissimus Imperio Annus Hen-
rico VII. optimo Cæsare extincto, & Principibus diverso studio Ludovicum Bo-
rum & Fridericum Austriam legentibus. Necdum malorum finis, quibus præ-
fulsit hic Cometa. Moritur in venatione equo lapsus Philippos Galliæ Rex.
Moritur & Papa Clemens, vacat diu Sedes ob Card. alium discordias. Moribus
gravissimis Italia & Germania quatitur, Friderico contra Ludovicum Impera-
toris nomen usurpante. Demum Anglus à Scoto profligatur.

Anno 1337. Dirus Cometes in Signo Tauri quatuor menses & amplius dura-
vit: huic accessit secundus, qui una cum illo mensibus Junio, Julio, & Augusto ef-
fulsit. Sequæ sunt clades bellorum multæ, vis Locustarum, & Pestis in Germa-
nia. Reges Angliæ & Galliæ funestissimo bello contendunt. Imperator impe-
diente ut videbatur Gallo nihil æqui à Pontifice impetrans, de novo fit hostis &
excommunicatur exauctoraturq;.

Anno

Anno 1341. Fulſit Cometa menſe Martio, pars Urbis Norimbergensis incendio abſumpta; hoc ipſo anno mortuus eſt Andronicus Imperator. Ingens Locuſtarum multitudo Pannoniam vaſtavit. Peſtis Italiam afflixit. Carolus Hungariæ, & Robertus Italiæ Reges moriuntur. Moritur quoque Papa Benediſtus.

Anno 1347. Fulſit menſe Auguſto in Signo Tauri Cometa. Succreſſit tota Europa, ſed præcipuè in Italia famies valida, & anno ſequenti ab Aſia uſq; ad Britanniam, hoc eſt ab Ortum in Occaſum, quæ triennalis fuit, & maximam partem mortalium abſtulit, ſuperavitq; omnes poſt hominum memoriam lues ac morbos. Eodem anno quo fulſit Cometa venata rediens Ludovicus Imperator apoplexia factus equo labitur, & paulò poſt moritur. Gabrinus Scriba Romæ dominatur. Quam celerrimè oppreſſa Sicilia, fratrem ulciſcitur Ludovicus Hungarus.

Anno 1352. Fulſit Cometa, Excedit è vita Clemens Papa. Genuenſes Venetos triumphat.

Anno 1353. Alter effulſit, Movent in Ligures Veneti, & 40. naves illis ſubmergunt. Duo Tyranni Romæ opprimuntur. Conſigunt iterum cum Genuenſibus Veneti, ſæpiùs deinceps Atria Duce vincuntur.

Anno 1363. Ingens Cometes per totos tres menſes ab Oriente apparuit diro incendio aeris ad medium cœli verſus Occidentem ſuos radios proijciens. Hoc anno Turcæ Paleologum Orientis Imperatorem veſtigalem faciunt. Urbanus Papa ad ſacrum bellum Principes concitat.

Anno 1375. Novus apparuit Cometes. Moritur illico Carolus IV. Imperator. Bello laborat Eccleſia & Italia. A Filio exauctoratur Paleologus Orientis Imperator.

Anno 1385. Teſte Bonifacio Cometes apparuit, quem mox Ludovici Regis Hungariæ mors ſecuta eſt, cuius obitus tantum miferorem Regno attulit, ut tribus annis univerſa Hungaria pulla veſte inceſſerit; Riſus, jocus, ſonus, chorea nunquam viſa ſint; pueri omnes veluti Patre orbatu gemebundi inceſſerint; Socij omnes, ac imprimis Roxani, Myſij, Bulgari, & Valachi ab eo domiti in triſtitiæ ſpeciem barbanti depoſuerint. Hoc ipſo anno Joanna Regina ſtrangulatur. Tota Flandria tumultuatur. Chriſtianis diſſidentibus Bajazetes Turcarum Imperator varias Provincias occupat.

Anno 1391. Cometes viſus ſpeciem Veru præſeſerens fulſit. Aſia univerſa poſtuntur Turcæ. Tamerlanus Tartarus Orbi innoteſcit. Bonifacius Papa à Gallo & Schiſmaticis vexatur. Turbatur iterum pax Italiæ. Turcæ per Orientem nimis invaleſcunt.

Anno 1400. Apparuit Cometa ingens in Orientis Cœli cardine, movebatur in Occidentem. Hoc ipſo anno bellum emerſit Ruſticorum in maximum incommodum Procerum Hungariæ. Tyrnavia à Blatio Bohemo cum collecta hominum perditorum colluvie ex improviſo occupatur, ubi pluriſimi Civium trucidati. Sigismundus Hungariæ Rex una cum Gallis ad Nicopolim cæditur à Turcis, & fugatur, incarceratur à Proceribus Regni, & miſerè tractatur. Imperatore Wenceslao exauctorato Rupertum Palatinum eligunt Germani. Henricus Leccſtriarius à Rege Angliæ pulſus revocatur ab Anglis, & contra Regem eligitur.

Anno 1402. Fulſit Cometa & ipſo anno moritur Tamberlanus, & Bonifacius IX. Pontifex. Ladislaus Rex fugit ex Hungaria.

Anno

Anno 1403. Viderunt Cometam in forma Veru, & moritur Galeatius Dux Mediolanensis, qui spe Regnum Italiæ devorarat.

Anno 1407. Quo tempore Cometa effulsit. Pruteni magna strage à Polonis superantur. Turbator Ecclesiæ Ludovicus Anrelianensis occiditur. Gregorius XII. malè traducitur à Petro de Luna. Moritur S. Antoninus Archiepiscopus Florentinus. Evertendo schismati, sed non probandis medijs, instant Principes. Ladislaus occasione Schismatis Italiæ inhiat, & occupata denuo libe eijcitur.

Anno 1433. Trimestris Cometa duravit, quo anno nihil tristius Orbi accidere potuit, quàm tunc membris à capite dissidentibus Patribus Concilij Basileensis, contra iussa & reverentiam Summi Pastoris rem prosequentibus.

Anno 1434. Alter cælo splendere visus Cometa; quo anno Trapezuntius florebat. Moritur hoc anno Joanna Neapolis Regina; unde illico novæ de illo Regno lites. Sigismundus Rex Hungariæ & Bohemiæ moritur.

Anno 1439. Cometes visus. Turcæ ingentes hoc anno fecerunt progressus, & multum Christianorum vires accisæ. Albertus Secundus Archidux Austriæ Rex Hungariæ & Bohemiæ inauguratur & moritur. Hoc ipsissimo anno infando ausu malè consultantes sine capite, Basileenses, Felicem V. Antipapam creant.

Anno 1444. Ingens Solstitij tempore Cometes comparuit. Nulla luctuosior Christianis clades quàm hoc anno Varnensis fuit, violatâ à nostris pace, & Vladislao Rege in ipso prælio occumbente una cum 20000. Christianorum. Anno post hunc Cometam Joannes quodq; Palenologus Imperator moritur. Obijt hoc ipso anno S. Bernardinus Senensis, qui collapsam teste Bozio S. Francisci Religionem revocavit ad pristinum Sanctimonix studium. Mortuus item B. Laurentius Justinianus Patriarcha Venetiarum.

Anno 1450. Comparuit Cometa qui Lunam Eclipsavit: hinc sumpto pro Christianis bono omine contra Turcas, sparsum fuit Christianos ligam fecisse contra eosdem, unde Turcæ in magno terrore fuerant. Ne tamen Cometicæ illæ Lunæ Eclipsatio nihil portendisse videretur, illo ipso anno Amurathes Turcarum Imperator ex ebrietate mortuus est. Oritur bellum Norimbergense. Colliduntur hoc anno iterum Gallus & Anglus, Itali & Hispani. Gemit Oriens. Constantinopolis expugnatur à Turcis.

Anno 1456 Apparuit cum varijs alijs prodigijs integro mense Cometes in Polonia. Hunc illico secuta mors Ladislai Bohemiæ Regis veneno sublato. Machometes Belgradum obsedit. Hoc ipso anno Corvinus Hunniades Transylvaniæ Princeps moritur cum lachrymis Ecclesiæ totius. cæsis hoc ipso anno 40000. Turcarum.

Anno 1457. Ingens planè Cometa ortus est, qui cauda sua sexaginta omnino in Cælo gradus occupabat. Et mortuus est Alphonsus Rex. Secuta est pestis diuturnior. Ingens periculum Hungariæ propter intestinas discordias avertit bellum Persicum. Ladislaus & Matthias Joannis Hunniadis filij incarcerationunt. Ladislaus capite plectitur. Matthias Viennam captivus abducitur. Hoc ipso etiam anno moriuntur Carolus Rex Galliarum, & Calixtus Pontifex Maximus. Bellum contra Persam à Turcis movetur,

Anno 1460. Cometa ille apparuit, occasione cuius hoc ipso anno Turcæ Carnioliam & Carinthiam depopulantur, dumq; revertentibus Hungari sese opponunt miserabili à Turcis strage funduntur. Oritur novum de Regno Neapolitano bellum, sed & funestissime ferveret Anglia. Res suas strenuè promovet Machometes Trapezuntio subacto.

Anno 1470. Videndum se præbuit Cometa cum longissimo syrmate. Matthias armis potitur Bohemiâ. Vârvicensis Comes Edvardum Anglia exiit, & Henricum Regem exulem restituit. Moritur Ioannes à Capistrano, qui mortuus mortuos octo revocavit ad vitam teste Bozio. Polonum ab Hungaria invadenda avertit Pontifex.

Anno 1471. Cometes tenui primo capite comaq; admodum brevi conspectus est, mox miræ magnitudinis factus occupat in cœlo quinquaginta gradus Rex Parthorum Cassianus cum innumerabili multitudine Asiam invasit, & intra paucos dies cum Machomete Turcarum Rege bis confixit. Hoc eodem anno tota Hispania bello quassata. Erricus Rex mortuus est, & Paulus Secundus Pontifex Maximus. Quæsitæ & impetratæ Burgundi ope Edvardus, capto Rege Angliam recipit, & Vârvicensem occidit. Mortuo Georgio Rege Bohemi contra Matthiâ eligunt Polonum. Vitâ fungitur Paulus II. Pontifex.

Anno 1472. Duo Comete visi sunt, primus formam Jaculi habuit; quem subsequuta est tanta siccitas, ut diu fontes aqua caruerint, tenuit siccitas annos omnino tres. Et ingentes motus bellici Ussum Cassani Persiæ Regis. Turcam oppressurus Papa classem armat, & Christianos Principes ad idem concitat. Gallias turbat Burgundus. Persæ à Turcis magno numero funduntur.

Anno 1477. Visus fuit Cometa subniger, Et occisus fuit Carolus Burgundus. Veneti ad fluvium Sontium à Turcis vincuntur. Vastarunt hoc anno Pannoniam Turcæ & 30. millia hominum secum abduxerunt. Hoc ipso anno sæva pestis per totam Hungariam latè debacchata est. Papam Sixtum exagitant Itali. Turcæ Metropolim Epiri Croiam expugnant.

Anno 1491. Accidit magna solis Eclipsis & Cometes circa principium Arietis. Moritur invictissimus Rex Matthias Corvinus, mox tanta discordiæ inter competitorum orta, ut vix non Turca inter litigantes de toto fuerit gavisus. Moritur quoq; Papa Innocentius.

Anno. 1500. Cometa in Septemtrionem comparuit paulo antequam Tartari Poloniam, Mosci Lithvaniam vastarent. Captus fuit Ludovicus Sfortia Mediolanensis Dux: Vesuvius mons arsit. Turcæ maxima clade Christianos affecerunt, Itali, Hispani & Galli contra Turcam movent. Venetos Turcæ totâ Achaia & Peloponneso eiecit. Albertus Rex Poloniæ repentina apoplexia finijt vitam. Successu initio felici moverant contra Turcam Itali, Hispani, & Galli, sed his ad Mitlenen cæsis, Veneti cum Turca pacem faciunt.

Anno 1506. Stella Crinita inter Arcton orta præfussit morti Regis Poloniæ & Philippi Patris Caroli Quinti. Subsecuta quoq; est tanta siccitas in Italia ut decem integris mensibus nec gutta pluvie ceciderit. Mortuus quoq; est S. Franciscus Paulanus novi Ordinis Institutor, Calesutaneum denuo memorabili triumpho

triumpho vincunt Lusitani. Iulius Papa Bononiam pulso Bentivoglio recipit. Subjectionis impatientes Genuenses, Gallos vrbe eijciunt; sed Ludovicus Rex Gall. ijs victis ovans urbem ingreditur.

Anno 1512. Cometes visus coloris sanguinei. Mox necatur Baiazetes. Moritur Iulius II. Papa. Ad Ravennam Pontificij & Hispani ad 16000. à Gallo cū Cæsare foederato cæduntur. Verum accedente ad pontificem Cæsare, & Anglo Galliam invadente Italiam deserere cogitur, & Mediolano exiit. Turcæ Confinia Croatiae ferro & igne vastant.

Anno 1513. Cometa varijs coloribus, longissimæ cauda visus fuit. Franciscus Galliarum Rex Italiam Bello petijt. Multa millia Venetorū ad Bachilionē trucidantur. Magnā à Polonis cladē accipiunt Moscovitæ: & à Selimo Turca Persæ. Moritur Iulius Papa.

Anno 1521. Cometa conspectus fuit brevissimorū crinū. Illico varia contra Pontificem Leonem orta bella luccedente eadem pestifero Luthero. Moritur autem ipse Leo Pontifex. Et hoc anno nobilissimū Christianitatis propugnaculum Belgradum Turcæ occupat, Cæsariani Gallos Mediolano exiit. Hoc ipso adhuc anno Turcæ partes Croatiae, Dalmatiae & Hungariae depopulati sunt, & Transylvaniam, Valachiamq; Transalpinam tributariam fecerunt. Galli miro Successu Pontarabiam, Pampelonam, & Navarram occupant & Hispanos premunt. Solimannus Rhodo potitur.

Anno 1526. Rubuit in Cælo igneus atq; Ensisformis Cometes, post quem acerrimum & cruentum omnino prælium inter Solimanum & Ludovicum Hungariae Regem in campo Mohachienſi commissum, cecidit in prælio Ludovicus una cum duobus Archiepiscopis quatuor Episcopis Hungariae, cōpluribus Baronibus & nobilibus, & viginti quinq; millibus suorū militum, Rustici in Germania Rebellionem movent. Franciscus Rex Venetis & Pontifici jungitur, quos tamen Fronspergius triumphat.

Anno 1527. Conspectus Cometes duravit una dumtaxat hora. Hoc ipso anno Roma & Pontifex ipse capitur à Cæsarianis, Borbonio dum muros scandit occisso. Henricus VIII. Angliae Rex à Fide deficit Romana.

Anno 1528. Novus iterū videri coepit Cometa. Gallus submittit exercitum ad liberandum Pontificem, & recrudescit bellum peste consopitum. Comitibus Spirensibus omnium primo *Protestantium* nomen nascitur.

Anno 1529. Conspecti fuerunt in cælo cū horrore quatuor Cometae ex adverso stantes, & ad quatuor mundi latera caudas suas vibrantes. Illico Vienna à Turcis obpressa, & fames ingens in imperio secuta est. Expugnat interim Solimannus Civitates Quinque Ecclesiensem, Albam Regalem, Pestum & Budam, Strigonium, Altenburgum, aliaq; plurima oppida & castella.

Anno 1530. Visus fuit Cometa ad ortum & occasum Solis. Submersa sunt hoc tempore plurimæ vrbes in Hollandia, Zelandia, & Brabantia. Helvetici motus & rusticorum Germanorū agreste bellū seruebat. Confessio Augustana Comitibus ibidem emergit. Rem suam curant ferdere Smalcaldico protestantes.

Anno 1531. Apparentem barbati Cometae Secuta sunt turbæ ingentes, in Helvetia,

Helvetia, Saxonia, in mari Balthico: maris exundationem in Belgio. Christiani Regis Daniæ carcer. Concusserunt item totam Lusitaniam Terræmotus, adeo ut in sola Oslippona 1050. Domus corruerint, & 600. aliæ proximæ ruinæ nutaverint. Occumbit Zwinglius novæ Sectæ author bello Helvetico, quod ipse concitârat.

Anno 1532. Cometa fulsit *Ensisformis* quem Apianus & Cardanus observârunt. Bellum mox apertum indicit Religionî Romanæ Henricus Angliæ Rex; unde à Pontifice excommunicatur. Cæsar primam pacem cum *Protestantibus* celebrat, Fervebant motus bellici Barbarossæ contra Ioannem Auriam.

Anno 1533. Emicuit Cometes hastiformis, coloris nigricantis, qui præfulsit morri Clementis Papæ VII. & Aphonsi Tertij Ferrariæ, Ducis, itē Mediolanî; ingentibus furoribus Anabaptistarum, & Turcarum motibus contra Persâ. Cæpit hoc ipso anno Ioannes Calvinus suas hæreses apertius seminare. Turcæ Moream occupant. Torus hoc anno inflammatur Carolus V. contra Turcas; sed revocatus fuit ab optima intentione eiectio per hostes Carolo Sabauda & Sabaudia suæ, Allobrogumq; dominatu.

Anno 1538. Fulsit Cometa: successerunt huic tumultus Florentini contra Cosmum Hetruriæ Ducem. Irruptiones Francisci Galliarum Regis in Italiam, Infœlix fœdus Christianorum contra Turcas victo à Barbarossâ Ioanne Auria præfecto Classis Hispanæ, Venetæ ac Pontificiæ. Solimannus denuo Moldaviæ Principi bellum infert. Fervebat in Belgio seditio, Multa in Catholicos moluntur Smalcaldici,

Anno 1539. Fulsit Cometa, quem illico subsequutæ sunt clades ac turbæ Misniæ, Turringia, item Brandenburgicæ, & Brunsvicenses. Solimannus Ægyptius munitissimum Arabiæ fœlicis oppidum Zebethum Rege perfidè occiso occupat. Ioannes Vaivoda contra Ferdinandum electus Hungariæ Rex moritur. Ferdinandus à Turcis ad Budâ vincitur, & Buda capta Vaivodæ filius relegatur.

An. 1543. Emicuit portentosa aded caudæ Cometa ut ex Cælo ad terras usq; longissimo suo Syrmate protenso quendâ Rivû exhauserit. Turcæ Strigonium, Albam Regalem & Valpoviam capiunt. Ad Algieram Africæ profigatur Cæsar, quem reducem Gallus & Clivius bello petunt. Triumphat de Casarianis Clivius, mox à Carolo oppressus. Cæsar in Gallias movet, & Parisios usq; excurrit.

Anno 1556. Fulsit Cometa variis atq; irregularibus saltibus hinc inde per Cælû caprizans. Secutæ mox sunt turbæ inter Reges Hispanum & Gallum. Item alia in Livonia per Teutonicos: occulta præterea dissidia inter fratres Carolum V. & Ferdinandum. Carolus V. monasterio se includit. Calvinus palam nova dogmata spargit. Moritur Saretuslinus Fundator noster S. Ignatius.

Anno 1577. Alter in Cælo Cometes apparuit. Gallus Regno Neapolitano & Mediolanensi inhiat. ad Fanum autem Quintini gravissimam cladem accipit. Sighetum à Turcis obsidetur, oppidumq; capitur. Transylvaniæ Procetes à Ferdinando Rege desciscunt, hinc bellum emicuit.

Anno 1588. Cometa apparuit in forma Veru in signo Scorpionis, cauda Retti, alij dicunt Hispanias versus protensa. Mortuus est hoc anno Carolus quintus, qui

qui hunc Cometam ubi primum comparuerat timuit. & non vanè, unde ad ejus conspectum dicitur sequens pentametrum repetivisse :

His ergo indiscijs me mea fata vocant.

Mortem Cæsaris Caroli Cometa iste mense Augusto præcesserat, eodemq; die, quo in Hispanijs Cometa eluxit Cæsar in morbum incidit, & quadragesimo postea die obiit teste *Gulielmo Zenocaro* in vita Caroli V. fol. 300. qui addit syderis hujus speciem & spectaculū varias Principum mortes denunciasse. Idè annotar *Famianus Strada* de bello Belgico decade 1. ad annum 1558. his verbis. *Mortem ejus (videlicet Caroli) clara calo terraq; signa comitata sunt. Paulo enim postquam agrotare cepit, visus in Hispania Cometes initio non admodum illustris, sed qui subrescente morbo per eadem incrementa lucem intenderet: donec verso in Hieronymianam sedem ferali Cruce; quâ hora Carolus vivere, ille videns desijt. Nec illud admiratione caruit. In Caroli, quem dicebam hortulobinos eodem tempore stylos emiserat candens lilium: alter Maio mense, uti assolet, calyce debiscente floruit; alter quamvis eadem culturâ provocatus tumorem tamen. ac parius signa vere toto atq; æstate sustinuit: eademq; demum nocte, quâ Caroli animus in æthereo sese corporis evoluit, ille explicato repente folliculo, intempestiva nempe, atq; insperata germinatione promisit florem. Id vero & observatum ab omnibus, & lilio super Aræ templi maxima ad spectandum proposito, fausti candidiq; ominis loco acceptum est. Mortua est quoq; hoc anno Regina Angliæ Maria. eodemq; die Reginaldus Polus Cardinalis; quos hoc ipso anno fulgentis Cometæ subsecutæ sunt & aliæ duæ Reginæ, scilicet Reginæ Poloniæ & Hungariæ, Cœli fuerunt ad Gravelingam Galli. In Scotia & Anglia invalescit hæresis.*

Anno 1559. Alius Cometa ad orientem visus. Et hoc ipso anno Nuptialibus ludis hastâ secundum oculū transfixus Henricus secundus Galliæ Rex moritur. Et mox paulus V. Pontifex, & una quindecim Cardinales, Item Hercules Dux Ferrariæ. Rex Angliæ, Rex Lusitanæ, Rex Daniæ, Dux Venetorum & multi alij Principes. Hos omnes Orientalis Cometa cauda sua involvit. Perfidia Hugonottorum erupit manifestius. Hæreses passim invalescunt.

Anno 1569. Emicuit in signo Serpentarij novus Cometa. Inde Selimus Turcarum Imperator invasit Regnum Cypri, quod anno sequenti expugnavit. Laborat valde res Catholica in Gallijs. Committuntur duo cruenta prælia. Condæus miserè perit.

An 1577. Fulsit celebratus & observatus ab omnibus Mathematicis Cometa, pro cujus verâ à terris distantia mirum illi inter sese configere ceperunt, duratq; in hodiernum diem acre inter ipsos prælium, uti in consideratione Astronomica Cometæ nuper insinuavimus. Porro hoc ipso Anno Rex Sebastianus Portugallus in Africa periit ad Alcazerium casus à Barbaris cum flore Portugalliæ nobilitatis. Mortuus præterea est Ioannes de Austria in Castris Belgicis. Angli Hæretici crudeliter in Orthodoxos lavium,

Anno 1580. Visus in Oriente Cometes. Polonus Moscos, Persæ Turcas bello vincunt. De Regno Lusitanix mortuo Sebastiano multi certant, durat in hanc ipsam diem certamen. Belgicæ Provinciæ confœderatæ omnino ab Hispanis deficiunt. Christophorus Bathorius Transylvaniae Princeps moritur, Persæq; in armis sunt.

Anno 1585. Novus item Cometa spectatus fuit, & mox Asia minor, Austria, Hungaria peste correpta. Italia & Belgium famem passâ sunt. Persæ Turcas superant cæsis 80000. Moritur Gregorius Papa. In Hungaria & Viennæ hoc anno magni terræmotus etiam secuti sunt. Circa Ovarinum terra ad magnum sparium flammâs concepit, ita ut trium pedum profunditate arderet, flammâsq; eructaret. In Illyrio magna anserum atq; anatium multitudo convolavit, noctuq; tanto impetu invicem congressæ sunt hæ volucres, ut duo exercitus concurrere Oppidanis viderentur, qui dum ad locum pugnæ procurrunt, inveniunt inter volucres fervere prælium, in quo utrinq; multa millia collisa mortua in terras deciderunt & præda Oppidanis facta sunt. Confœderati Anglis sededunt.

Anno 1590. Refert Tycho Brahe aliam Cometam ad Occidentem effulxisse. Bassa Bosnenfis Croatiam depopulatur. Elisabetha Angliæ Regina cum Turcis confœderatur. Henricus Galliæ Rex hoc anno confoditur. Vicâ fungitur Sixtus Papa. Succedit Urbanus VII. sed & hic post dies tredecim moritur. Urbano succedit Gregorius XIV. & Gregorio Innocentius IX. qui prædictos tres Papas anno vertente etiam ad mortem secutus est. Posonjensis Urbs una cum suburbio conflrat. Magni terræmotus in Transylvania;

Anno 1593. Fecit alius è Cælo Cometes. Moritur invictissimus Heros Alexander Farnesius Parmensis. Grande inter Hispanos & Anglos certamen, his victis, illis victoribus. Turcæ Siseko potiuntur, & Reghium Urbem diripiunt. Tartari devastant Hungariam. Sinan Bassa Jaurinum fortissimum Christiani Orbis propugnaculum deditione capit.

Anno 1596. In signo Virginis duo Cometæ visi, quibus subsecuta fuit maxima siccitas, & terræmotus in Asia. Classis Anglicana Hispanam ad Gades incendit. Marthias Austriacus vincitur à Machomete. Agria à Turcis expugnatur. Clissa à nostris recepta; repente iterum à Turcis capitur. Commissum hoc ipso anno cruentum inter Turcas & Christianos prælium non procul Agria, in quo viginti Turcarum millia perierunt, nostrorum verò decem millia desiderata, plurimi Magnates Itali, Bohemi, duo Duces Holsatiæ occisi.

Anno 1597. Mense Julio Cometes prodijt. Et moritur Philippus Secundus Hispaniarum Rex. Transylvaniam invadit invito Cæsare Andreas Battorius, sed victus à Michaële Valacho in fuga trucidatur. Canarias Insulas populantur Batavi, & in redi u merguntur.

Anno 1600. Effulsit Stella nova in pectore Cygni. Oritur bellum Sabaudicum. In Scotia à conjuratis ferè occisus Rex. Canisa insigne Christianitatis propu-

propugnaculum à Turcis capitur. Cruenta inter Michaelē Moldaviæ Vāivodam & Sigismundum Battoriū prælia. Galli Papenses præsidarij ad Turcas deficiunt. Cæduntur à Cafarianis Transylvani.

Anno 1607. Vilus in Germania fuit Cometa. Moritur Carolus Tertius Dux Lotharingæ. Rudolphus Imperator cum Matthia fratre colliditur. Gabriel Battorius Transylvaniam sibi vendicat, & Turcicum Patrocinium admittit.

Anno 1618 præter Trabes igneas & Dracones volantes apparuere Cometæ tres, aut quatuor. *Primus* apparuit die 25. Augusti in Hungaria superiori teste Keplero: prodibat ante ortum Solis circa horam tertiam matutinam caudam ab ortu versus occasum projiciens brevem, latam tamen; quasi imitaretur Icopas vestriarum. Videri desijt in signo Canceri mense Septembri. *Secundus Cometa* à Scriptoribus videtur confundi vel cum *Trabe*, vel cum *Dracone volante*; aut cum tertio Cometa; sive quia multo tempore cauda orta fuit ante caput; sive quia (ut non improbabile censet Keplerus) divisus fuit in duos; quemadmodum jam olim etiam evenisse narrat Ephorus apud Senecam. *Wilhelmus Schiærdus* in Wirtembergia vidit 20. Octobr. facem, seu *Draconem volantem* à capite Andromedæ per piscem Boreum ad rictum Ceti. Et fortassis fuerit ille idem Cometa, quem narrat *Vrsinus* visum die 30. Octob. Colonix Agrippinæ tractu caudæ longo versus Borræliotem, qui non diu duravit. Similiter mense Novembri in Silesia vidit *Remus Quirianus* igneum Phœnomenon pennæ Struthionis simile, ac incurvatum: Romæ verò eodem omnino die visa fuit *Triabæ* arcuata, quam Romanus Observator appellavit *Cometam cum ingenti cauda à latere*. *Spira* in Imperio die 17. Novembris. Item *Lincij, Ulmæ, Lubingæ* circa idem tempus simile Phœnomenon observatum. Hoc ipso anno 1618. circa medium Novembris apparuit *Tertius Cometa* distinctus à secundo, & à quarto, & ignoratus Keplero, Longomontano, & plerisq; Scriptoribus Europæis; quorum *Tertius* nobis *Quartus* dicitur. De Tertio verò memorat *Garcia Silva Figueroës* Philippi III. Hispaniarum Regis ad Persam Legatus, quem ipse in Opido Sphani non longè à Persæpoli sub altitudine poligrad. 31. & med. observatum in epistola anni 1619. ad Marchionem Bedmarum scripta describit his verbis: *Narratio geminorum Cometarum, qui per hos dies spectaculo nobis fuere. Alter 16. Novembr. duabus ante exortum Solis horis fulgere cepit, cujus apparitio inter Orientem & Meridiem animadversa fuit; color similis plane fumo, qui ex pulvere sulphureo recoctissimo incenso evaporatur: caput ut mihi visum est in Scorpione. Magnitudo quanta Zodiaci sextantem caperet, forma velut acinacis, ut aliqui autumant, quos Græci Xiphias vocant; horribiles eventus portendentes. Mihi visus est hic Cometes speciem referre magis Surculi palme anniculi, qui nondum dilatatus in cacumine leviter curvetur: motum autem tenebat in meridiem. Hæc Figueroës. Unde satis constat hunc fuisse illum sive *Acinacem*, sive *Cerasiam*, sive pennam Struthionis imitantem, quem secundum cum Keplero nomi-*

navimus. Pergit autem Figueroës sic: Duodecimo, aut tertio decimo die post hujus Cometa exortum, alter apparuit lubatus, seu crinitus communi facie, colore Veneris Astro similis, pariq; magnitudine, aut paulo majore. Orium autem recte ducebat ab Orione Aequinoctiali, & quamvis ab initio longe esset minor priore, incrementa tamen indies longè majora capiebat, sic ut alterum pene aquaret. Movebatur motu primi mobilis, & utem proprio non procul à linea Verticali Septentrionem versus. Porro triduo post hujus exortum, vel quadriduo, alter evanuit. Ambocerie brevem adòpericulum habuere, ut posterior jam supra diem decimum apparere desierit. Observatum est hunc, dum desineret, magis rubuisse. Huc usque Garzia Legatus. Ex quibus manifestè pater secundum hunc Garziæ Cometam esse Tertium respectu primi in Europa vili, & non esse confundendum cum tertio illo Europæi celebri, & à die 24. Novembris usq; ad 20. Januarij anni 1619. conspecto. Confirmant hoc ipsum litteræ P. Jacobi Rhæ Soc. nostræ Goâ in Europam missæ. Satis igitur constat ante Cometam, qui à die 24. Novembris ad 20. Januarij apparuit, tres Cometas effulxisse hoc anno in cœlo. *Primum* Mensitruum fete à die 25. Augusti ad 25. circiter Septembr. *Secundum* à die 10. Novembr. usq; ad 23. *Tertium* visum in India Orientali, & in Perside à die 22. vel 23. Novembr. usq; ad 13. Decembris. *Quartum* à die 24. Novembris ad 20. Januarij, qui Antonomasticè nominatur Cometa anni 1618. omnium diutissimus & celeberrimus. Tot libellis in lucem editis illustris, tot altis & scatis argumentorum (at non evidentium) supra Lunam evectus; à tot observatoribus fangatus. Visus porro omnium primò fuit 24. Novembris Budovici in Bohemia à militibus Cæsarianis in hybernis stativis degentibus, uti Keplero significat P. Maximilianus Marsilius Societ. Jssu. Francofurti ad Oderam 26. Novemb. visum memorat *Pyssinus*, & Lipsiæ *Philippus Mullerus* Professor ibidem Matheseos, qui coeperat Cometam obliervare hac die, censuitq; caudam ejus tum attingisse stellam proximam de quadrilatero plaustris majoris; hoc est longam fere gradus 90. uti scripsit in suo de hoc Phœnomeno edito libello. Parmæ verò eum Pater Blancanus affirmat primò 29. Novembr. conspectum. Demum ob pluvias ac nebulas per octo dies præcedentes Kalendis Decembris tam in Dania, quam Bavaria non potuit observari Longomontano Hafniæ; nec à Patre Cyfaro Ingolstadt, nisi à die prima Decembris. Alij deniq; sexdecim Observatores, quos recitat *Ricciolus*, alijs eundem Cometam temporibus conspexerunt, sed mirum omnino est ex tanto authorum numero ausquam duos in definiendis longitudinibus, latitudinibus, magnitudine & distantia convenisse, ex quibus dissidijs Ars tota non parum suspecta redditur; præsertim quod eadem rixæ non minus inter veteres etiam, & quidem quoad motus, reliquasque passiones planetarum floruerint, & etiamnum florent. Hipparchus enim Rhodius Vir acerrimi judicii & improbi laboris primus tentavit Solis & Lunæ æqualium motuum Canones describere: post hunc ducentis & octoginta quinque annis Ptolomæus Ale.

gondrinus Astrologiæ Princeps & Pater siderum errantium, & inerrantium leges
coëgit in numeros, qui multis sæculis usui fuere. Albategnius Arabs, qui flo-
ravit in Syria circa annum Christi 880. naves in Ptolomæi luminibus asperxit, nec
fatis acurratè convenire cum cœlo, quæ ille prius ediderat ostendit, novum calcu-
lum suo sæculo proposuit. Albategnij commenta post annos 200. Arzæel cor-
rexerit. Fluctuabat Astronomicarum rerum status hæc inter dissidia, cum Alphonso
X. Hispaniæ Regi placuit undiq; gentium Viros Astronomiæ peritissimos, atque
perspicacissimos convocare, ut labanti opem ferrent. Horum opera circa an-
num Domini 1251. collatis quadringentis aureorum millibus novum Canonem
motuum cœlestium Toleti construxit. Hunc fide & æquabilitate Cœlo suppa-
rem duobus circiter sæculis credidère. Descivisse tandem circa annum 1460.
Purbachius & Regiomontanus animadverterunt. Inde Copernicus Vir magni atq;
audacis ingenij novam ex omnium temporum observationibus Astronomiam
condere cœpit, edito de Revolutionibus cœlestibus opere, ex quo Erasmus Rhein-
boldus Prutenicas tabulas absolutissimas omnium, ut tum existimabant, quas Or-
bis viderat confecit. Displicuere Tycho Brahe Copernici hypotheser, & cum
annis 26. scrutando cœlo Huena in Dania vacasset munificentia Frederici II. Da-
niæ Regis adjutus novos motus, novas etiam stellas vidit; nec omnia tamen, quæ
cogitaverat vulgavit morte præreptus. Hæc Rudolphi II. Imperat. mandato
Keplero insigni Mathematico cura incubuit, qui Rudolphinas tabulas Ulmæ extu-
lit: has necdum accuratas Lanspergius prodidit & quod à multis magnisque Viris
pertot sæcula affectatum à nemine unquam effectum fuerat, se tandem ipse Lan-
spergius perfecisse gloriatur, ut leges motuum cœlestium perpetuas ederet eum
Cœlo ad miraculum usq; consentientes. Sed Lanspergij hypotheser refutat
P. Ricciolus in Almagesti sui parte 1. qui & ipse non vanis conjecturis in signũ
positus est, cui contradicetur. Sed ad rem & filũ historiæ revertamur. Trabes autẽ
igneæ hoc ipso anno, vel faces à Cometis distinctæ visæ fuerunt 3. Primæ Ferrariæ,
quæ nostros post cœnam orto inambulantes subito spectro & volatu rapidissimo
teste Ricciolo terruerat. Altera 20 Octobr. visæ à Schickardo in Wirtember-
gia. Tertia à die 18. ad diem 29. Novembris visæ à nostris PP. Romæ & Parmæ,
quæ (mirum dictu) movebatur ad motum primi mobilis, apparebatq;ue
antelucanis horis, & occupabat in cœlo penè 40. gradus. Meminit quoque
Ricciolus visum à se Augusto mense globum igneum sub Luna plena, cum ipsa
pariter ascendentem & vertigine mira horrendum in modum rutilantem.

Hos Cometas, reliquaq; monstrosa Phænomena è Cœlis præmonstrata subse-
 cutum cruentissimum trigintennale in Imperio. totaq; fere Europa bellum, in
 quo tantum Christiani sanguinis effusum est, ut justum flumen instar Danubij ad
 plurima millaria ex eo confici potuerit; præsertim si vera est Medicorum multorũ
 sententia decentium, quemlibet Virum mediocrem 24. amphoras sanguinis in
 corpore

corpore proprio circumferre. Obiit eodem anno Maximilianus Archidux, Magister Ordinis Teutonici; & Anna Imperatrix. ac Caesaris Matthiæ uxor Hungariæ & Bohemiæ Regina. Coniugem suam haud multo post secutus est Imperator ipse Matthias anno ætatis, 62. Imperij 6. Subsecutæq; sunt aliæ etiam innumeræ Calamitates magno Tomo si singulæ notarentur non cõprehendẽdæ. Totis porro in sequentibus triginta quatuor annis usq; ad annum. 1652. nullus in Cœlo uspiam gentium fulsisse est animadversus Cometa. Vel quia hoc anno tota Cœlestis penus in tot Cometarũ Meteororum & Phænomenorũ formatione promultis annis exhausta; Vel quod celeberrimus hic Cometa à divina providetia eo fine accensus in Cœlo fulserit, ut solus atq; unicus longissimam eamq; non interruptam per triginta & amplius annos malorum seriem præsignaret. Adolphus certè Brachelius histori. nostri temporis fol. 11. ad annum 1618. ait. *Dignissimum est observatu duravisse Cometam, ad dies ferè triginta, cum totidem annos in Germania nostra acerrime depugnatum sit.* Quamvis juxta Ptolomæi placita celeres hic Cometa, (ut pote mane exortus) significationes habuerit; poterat nihilominus ex magnitudine caudæ & corporis; motus constantia & duratione ad præmonstrandas totidem annorum calamitates extendi.

Anadeinde 1652. Novus in signo Leporis effulsit Cometa tempore Comitiorũ Imperialium Ratisponæ. Angli occiso nuper Rege proprio, toti in stabilienda nova Repub. sudant; quibus Scoti acquiescunt; Hyberni coguntur: Attoniti spectant Principes; exitum expectant innumeri; metuant dum sperant alij. Præfulserat hic idem fatalis Cometa morti FERDINANDI IV. coronati Romanorum Regis Optimi, gratiosissimi. Turæ Mense Augusto magna Christianorum clade in Comitatum Nitriensem irrumpunt; cum Christianis dimicant; & quatuor Illustrissimis Esterhazianæ familiæ capitibus vitam eripiunt.

Anno deinum 1661. die 3. Februarij hora 4 matut. omnium primò nobis, quantum ex diversissimis relationibus combinare licuit hic Tyrnaviæ infra constellationes Aquilæ & Delphini ad plagam Orientis Equinoctialis novus Cometa initio in forma lucentis *hæstæ* seu *jaculi* conspectus, & observatus est, qui 14. diebus duravit & probabilissimè, uti in Astronomica consideratione ostendimus non infra collum Aquilæ (ut voluit Olomucensis Philomates) sed in ipso corde Aquilinæ constellationis medius inter *lucidam*, & eam, quæ fulget in Aquilæ cauda extinctus est: ibi enim illum die 17. Februarij longiori tubo Astropico duorum convexorum cum perbrevis caudula ultimò conspectum reliquimus.

Calamitates porro, quas vel solus Europæus Orbis à quatuor Mensibus post Cometæ fulgorem sentit, cum memorijs universonum adhuc vivacissimè hæreant impressæ, non est cur in hisce chartis reprimentur. Colliget, si cui libuerit, anno vertente non fascem, sed integros malorum fasces, quæ ex collidendis bello summis Orbis capitibus pullulabunt. Nos jam gustavimus Uvam acerbam, ex qua

utimam

utnam! vehementius nostri, nostrorumq; posterorum non obstupescant dentes! Dedit jam hucusq; novitium hoc Sidus non obscura documenta suæ cum omnibus prædecessoribus Cometis homogeneæ, & assymbolæ planè naturæ. In tot cruentis Moscovitarum, Polonorum, & Tartarorum conflictibus, Turbaris undiq; maribus tot horrendis navium hominumq; naufragijs; (credibile namq; est jam Mense Ianuario ad efformandum Cometæ corpus minuscultas illas stellas confluere cæpisse.) In sanguinolento inter Venetos & Turcas ad ladram prælio. Nova Danici, Galliciq; regiminis reformatione. In implacabilibus Hispanorum contra Portugallos, & horum cum Hollandis motibus. In sparsis recentiu hæresum per Tyrolim, Argentinam, Francofurtum, Hassiam, & Thuringiam auditis à *Prochristo* seminibus. In viginti Oppidorum prope Romam, ex terræ motu conquastratione. Peste Polonica. Helveticis dissensionibus. In novennis Prussiæ conspectis una die & tempore in cælo solibus; visisq; ad Borythenem in aere concursantibus aciebus. In totius ferè Imperij & Christianitatis, sanctis, serijs & iustissimis belli motibus contra Turcas. Dedit, inquam, jam egregia novum hoc Phænomenon naturæ suæ specimina, quæ utiq; sufficiunt

ad stabiliendam veterem *Claudianæ* sententiam, à nobis etiam
hactenus tot sæculorum testimonijs confirmatam;
videlicet;

NUNQVAM TERRIS SPECTATVM IMPVNE COMETEN.

Felic. Epigk. De Com:

*Quid notat ostentum, p[er] diem esse Cometam?
Optima quæq; Bonis; Læstima quæq; malis*

